

Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP)
Država: Bosna i Hercegovina
Projektni dokument

Naziv projekta:	Projekat integriranog lokalnog razvoja (ILDLP), druga faza
Ishod(i) u odnosu na UNDAF:	Ishod 1, Demokratska uprava: Do kraja 2014, vlasti u BiH, uz učešće civilnog društva provode prakse za transparentnije i odgovornije upravljanje i ispunjavaju uslove koje nameće proces pristupanja Evropskoj uniji.
Očekivani ishod(i) u odnosu na Program za BiH: <i>(oni koji su u vezi sa projektom i izvedeni iz Akcionog plana Programa za BiH)</i>	Demokratska uprava: UNDP će raditi na jačanju kapaciteta državne i entitetskih vlada i parlamenata fokusirajući se na reformu javnog sektora (strateško planiranje, upravljanje ljudskim resursima i e-vlada), lokalnu upravu te razvoj institucionalnih kapaciteta.
Očekivani rezultat(i): <i>(oni koji će proizići iz projekta i izvedeni iz Akcionog plana Programa za BiH)</i>	Do 2015. sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata i jačanje razvojnih kapaciteta JLS i njihovih socio-ekonomskih partnera.
Agencija odgovorna za implementaciju:	UNDP u Bosni i Hercegovini (BiH)
Ključni projektni partneri:	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno Ministarstvo pravde, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS, oba entitetska saveza opština/općina i gradova

Sažetak: Projekat će podržati dalju konsolidaciju sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH kroz jačanje njegove vertikalne integracije sa strateškim i finansijskim okvirima narednih direktnih nivoa vlasti, kao i podršku kritičnoj masi jedinica lokalne samouprave u primjeni harmoniziranog pristupa strateškom planiranju i djelotvornom upravljanju razvojnim procesima u saradnji sa svojim lokalnim zajednicama.

U svijetlu navedenog, okvir za strateškog planiranje na lokalnom nivou u BiH će biti sistematiziran i moderniziran u skladu sa principima planiranja Evropske unije i kao takav prihvaćen od kritične mase jedinica lokalne samouprave. Unaprijediće se vertikalna usaglašenost između strateških okvira na lokalnom nivou sa strateškim politikama i finansijskim ciklusima viših, narednih, nivoa vlasti, što će rezultirati koherentnijim sveukupnim razvojnim okvirima u BiH i vidljivim razvojnim rezultatima na lokalnom nivou. Poboľjšaće se institucionlani kapaciteti relevantnih partnera na lokalnom i višim nivoima vlasti, te će znanja i vještine iz oblasti strateškog planiranja i upravljanja odraziti na

Trajanje projekta: 3,5 godine (42 mjeseca)
Ključni sektor (Strateški plan): Demokratska uprava
Identifikacioni broj u Atlas-u: 00062554

Početak: 2012.

Kraj: sredina 2015.

Datum sastanak Odbora za ocjenu projekta:
25.10.2011.

Ukupni budžet: cca. 4,935,456 USD

Osigurana sredstva:

- Vlada:
- Ostalo:
 - SDC: 4,583,644 USD
 - UNDP: 351,812 USD
- Nefinansijski doprinos:

DIO I: SITUACIONA ANALIZA

1.1. Lokalna samouprava i lokalni razvoj u Bosni i Hercegovini

U BiH postoje 144 jedinice lokalne samouprave (JLS), od čega njih 80 u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH), 63 u Republici Srpskoj (RS), te Distrikt Brčko. Više od 20 JLS je formirano nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma 1995. godine. Kao posljedica, u nekoliko od manjih novoformiranih JLS administrativne granice nisu u skladu sa prirodnim okruženjem i infrastrukturnim potrebama.

Oblast lokalne samouprave u BiH regulirana je entitetskim zakonima, a u FBiH i kantonalnim. Osnovni zakoni su Zakon o lokalnoj samoupravi RS¹ i Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH, s tim da su u FBiH određene relevantne odredbe sadržane u ustavima i odgovarajućim zakonima kantona². Stoga postoje određene različitosti u pogledu kako pravnog okvira tako i fiskalnih aranžmana među entitetima, ali i među kantonima u FBiH.

U pogledu strateškog okvira u oblasti lokalne samouprave, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave (MULS) izradilo je, na participatoran način, Strategiju lokalne samouprave 2010 – 2015³, koju je Vlada RS usvojila 2010. godine, dok u FBiH ne postoji sličan dokument. Pored toga, u oba entiteta izrađene su strategije obuke za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave 2011 - 2015, prihvaćene od strane oba saveza opština/općina. Strategiju je tokom 2010. godine usvojila i Vlada RS, dok se usvajanje iste Strategije u FBiH očekuje.

Kada je u pitanju institucionalni nadzor, koordinacija i podrška JLS, MULS RS održava redovnu saradnju sa 63 JLS u RS. Ovo pitanje u FBiH je posebno kompleksno obzirom da u FBiH ne postoji takvo ministarstvo, već Federalno ministarstvo pravde ima nadležnost za vršenje nadzora nad primjenom Zakona o principima lokalne samouprave, dok stvarna nadležnost za oblast lokalne samouprave leži na kantonima. S tim u vezi, u FBiH postoji nedostatak jedinstvenog pristupa kada je u pitanju oblast lokalne samouprave, te je odlučivanje u ovoj oblasti, u velikoj mjeri fragmentirano. JLS u oba entiteta su organizirane u okviru saveza opština/općina i gradova te kroz ove mehanizme nastoje ostvariti svoje interese pred višim institucijama.

JLS u BiH se mogu kategorizirati kao monotipne, što znači imaju ista prava i obaveze, bez obzira na ponekad velike razlike u pogledu broja stanovnika, tipa (ruralne i urbane), itd. Pored nedovoljno definiranih nadležnosti, JLS se suočavaju sa neravnomjernom raspodjelom resursa, što se ozbiljno odražava na pružanje usluga i kvalitet života u lokalnim zajednicama. Uprkos odrađenim naporima u sprovođenju reformi (npr. pokušaj MULS RS da podrži odgovarajuće politike fiskalne i administrativne decentralizacije), suštinski decentralizacija još uvijek nije na dnevnom redu odgovarajućih vlasti a u smislu potrebnih prilagođavanja pravnog okvira i pripreme politika. Postojeći mehanizmi za osiguravanje djelotvorne administrativne i funkcionalne decentralizacije kako na državnom tako i na nižim nivoima vlasti su neadekvatni te ne postoji jasno razumijevanje o tome šta se sve decentralizacijom treba obuhvatiti.

Dodatni izazov je značajan nivo siromaštva te razlike u razvoju među različitim područjima, prije svega između urbanih centara i ruralnih dijelova, uz nedovoljnu društvenu uključenost i postojanje velikog broja socijalno ugroženog stanovništva. Rastući dispariteti odražavaju koncentraciju ekonomske aktivnosti i mogućnosti zapošljavanja u nekoliko većih gradova, uz istovremeni pad u poljoprivrednom sektoru koji predstavlja osnovni izvor prihoda za domaćinstva u mnogim dijelovima BiH. Također odražavaju i nedostatak održive politike regionalnog i teritorijalnog razvoja. Iako je u ranijem periodu EU uvela osnovne elemente regionalne politike, vlasti u BiH tek trebaju usaglasiti i primijeniti konzistentan pristup takvoj politici,

¹ Službeni glasnik RS br. 101/04, 42/2005, 118/05.

² Službene novine FBiH br. 49/06.

³ Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS

<http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/muls/Documents/strategija%20razvoja%20lokalne%20samouprave%20u%20republici%20srpskoj%20za%20period%202009-2015.pdf>.

posebno ako se imaju na umu predstojeće pripreme BiH za potpuno usaglašavanje sa politikama EU, a prije svega u pogledu okvira za održiv regionalni razvoj i teritorijalnu koheziju.

Iako lokalni razvoj zahtijeva zajedničke napore i sinergiju različitih aktera iz vladinog, nevladinog i privatnog sektora, ključni fokus se primarno usmjerava na ulogu i kapacitete JLS kao nivoa sa kojeg se najbolje mogu da utiču i podstiču promjene, a kroz provođenje politika usmjernih na smanjenje siromaštva i poboljšavanja kvaliteta života građana. Međutim, kao i mnogim drugim zemljama u razvoju, u JLS u BiH još uvijek nedostaju ključni kapaciteti koji bi im omogućili da budu pokretači razvojnih rezultata. Djelotvoran odgovor na ovakav nedostatak kapaciteta zahtijeva kreiranje povoljnog okruženja uz postojanje odgovarajućeg pravnog i strateškog okvira, institucionalni razvoj, uključujući participaciju lokalne zajednice, razvoj stručnih kapaciteta i jačanje sistema i alata za upravljanje u lokalnim administracijama.

Procesi lokalnog razvoja u BiH su sastavni dio sveukupnog složenog društveno-ekonomskog i političkog konteksta i, kao takvi, součeni sa izazovima koji proizilaze iz brojnih potreba a oskudnih finansijskih resursa. U nedostatku jasne politike viših nivoa vlasti kada je u pitanju lokalni razvoj, u posljednjih nekoliko godina razvojni procesi na lokalnom nivou su uglavnom samostalno vođeni a kako bi se odgovorilo na hitne potrebe lokalnih zajednica. Ovo je dijelom postaknuto trenutnim društveno-ekonomskim i političkim kontekstom, koji zahtijeva učinkovitije i ciljano korištenje javnih sredstava namijenjenih za lokalni razvoj na svim nivoima vlasti. Uprkos nedovoljnoj uključenosti u sisteme i procese planiranja u BiH, u posljednjih nekoliko godina strateško planiranje na lokalnom nivou širom zemlje je doživjelo pozitivne transformacije i napravilo pomak prema sistematičnijem i integriranom pristupu, za razliku od ranijih, uglavnom sektorskih, pristupa, velikim dijelom vođenih projektima donatora. Na osnovu relevantnih zakonskih odredbi koji propisuju njihove odgovornosti za izradu strategija razvoja, do sada više od 80% JLS u BiH je izradilo strateške dokumente. Gotovo 20% od ovih strategija razvoja je izrađeno uz primjenu standardizirane metodologije za planiranje lokalnog razvoja.

Međutim, ograničeni organizacioni i upravljački kapaciteti JLS za provođenje strategija razvoja u konkretne aktivnosti, nedostatak vertikalne usklađenosti strateških prioriteta na lokalnom nivou sa politikama i resursima viših, odnosno narednih nivoa vlasti, te hronični nedostatak finansijskih sredstava, rezultiraju u činjenici da strategije razvoja često ostaju neprovedene u praksi. U takvim slučajevima, ne dolazi do provedbe projekata koji bi uklonili nedostatke u pružanju usluga, spriječili degradaciju javne infrastrukture, te uključili privatni sektor u razvojna partnerstva, a sve u cilju ostvarivanja ciljeva i prioriteta strategija razvoja.

Također je evidentno da se predpristupna pomoć EU do sada usmjeravala na izgradnju kapaciteta na državnom nivou, uz veoma malo pažnje prema lokalnom nivou. Međutim, predpristupna pomoć EU postepeno postaje dostupna i JLS, iako su njihovi kapaciteti za apsorpciju ovih sredstava relativno slabi. S druge strane, režim dodjele finansijskih sredstava u okviru Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA)⁴ zahtijeva učinkovito upravljanje i provođenje projekata.

Pored toga, uspješno učešće u ovom finansijskom instrumentu će također zahtijevati unapređenje kapaciteta JLS u pogledu niza disciplina u planiranju i upravljanju razvojem. Osim toga, postoji i šira EU agenda koja se kreće od onoga što se može okarakterizirati kao proces modernizacije koji zahtijeva kreiranje modela lokalne samouprave usklađenog sa evropskim praksama, pa do izgradnje institucionalnog okvira osposobljenog za provođenje *Acquis Communautaire* na lokalnom nivou⁵.

Mada u zadnje vrijeme ima pozitivnih primjera, interes javnosti za učešćem u lokalnom razvoju je i dalje u velikoj mjeri nedovoljan. Iako su mnoge JLS podsticale učešće građana u javnim poslovima, postoji snažna potreba za daljim jačanjem razvojnih partnerstava sa akterima iz javnog društvenog, ekonomskog, okolišnog i civilnog sektora u cilju ostvarivanja razvojnih prioriteta definiranih u okviru strategija razvoja. Takva partnerstva na lokalnom nivou, uključujući i međuopštinsku/međuopćinsku saradnju, bi mogla dati

⁴ IPA je mehanizam za finansijsku podršku EU zemljama potencijalnim kandidatima i kandidatima za članstvo, pokrenut u januaru 2007. godine. Sredstva se programiraju kroz pet komponenti: pomoć u tranziciji i izgradnja institucija, prekogranična saradnja, regionalni razvoj, razvoj ljudskih resursa i ruralni razvoj. BiH, kao zemlja potencijalni kandidat, trenutno ima pravo samo na pomoć u okviru prve dvije komponente. Po ispunjavanju kriterija EU u pogledu decentraliziranog sistema implementacije i dobijanju statusa kandidata, BiH će dobiti pristup pomoći iz preostale tri komponente.

⁵ Cca. 60 % obaveznih odredbi EU zakonodavstva se provodi na lokalnom nivou. Local Government Network - LOGON final guide, page 41, www.ceec-logon.net.

značajan doprinos u pružanju javnih usluga, dodatnu vrijednosti pojedinačnim naporima, te omogućiti bolje korištenje finansijskih sredstava, pokretanje zajedničkih inicijativa, te pozitivno uticati na promjenu razvojne kulture na lokalnom nivou.

1.2. Procjena aktera

Postoji nekoliko ključnih aktera čije su uloge, motivacija i kapaciteti od krucijalnog značaja za sveukupnu realizaciju projekta. To su: JLS, relevantne javne institucije koje imaju određene nadležnosti, odnosno koje pružaju podršku lokalnoj samoupravi/lokalnom razvoju, SOG, te organizacije civilnog društva.

JLS su ključni akteri koji generalno imaju veliki interes za podrškom u oblasti lokalnog razvoja i koje posjeduju značajan nivo prava na odlučivanje, a što je veoma važan preduslov za učinkovito i održivo pružanje podrške. U velikom broju slučajeva postoji potreba za daljim jačanjem kapaciteta kako lokalnog vođstva tako i administracija u pogledu strateškog planiranja i realizacije strategija (uključujući pripremu i provedbu projekata, monitoring i evaluaciju strategija razvoja, itd.), a kako bi se osigurali razvojni rezultati na lokalnom nivou te unaprijedio kvalitet života građana.

Relevantne javne institucije koje podržavaju ili imaju nadležnosti za planiranje razvoja (uključujući, u nekim slučajevima, i podršku u planiranju lokalnog razvoja) su ministarstva, zavodi, direkcije i druge institucije koje imaju koordinacionu i ulogu pružanja podrške koherentnijem i djelotvornijem strateškom planiranju na lokalnom nivou. Međutim, iz perspektive implementacije projekta i predviđene bliske saradnje ovih aktera sa jedinicama lokalne samouprave, potrebno je naglasiti da će takva vertikalna koordinacija biti jedan od ključnih izazova. Pored toga, relevantne institucije nadležne za upravljanje procesima strateškog planiranja su, u velikom broju slučajeva, novouspostavljane, te se suočavaju sa nedostatkom institucionalnih i organizacionih kapaciteta da se uspješno bave kompleksim procesima razvoja i planiranja, odnosno da pruže podršku i inkorporiraju lokalni nivo u svoje strateške okvire.

SOG predstavljaju glas JLS širom BiH i imaju značajnu ulogu u različitim procesima zagovaranja, razmjene dobrih praksi, te vršenja pozitivnog "pritiska" na donosiocima odluke u cilju ostvarivanja interesa svojih članica. Iz perspektive implementacije projekta, SOG će imati snažnu ulogu, posebnu u procesu uticaja na kreiranje politika i koordinaciju između lokalnog i viših nivoa vlasti. Međutim, kod oba saveza, i pored vidljivog napredka u zadnjim godinama još uvijek postoji nedostatak organizacionih kapaciteta koji bi im omogućili da svoje funkcije izvršavaju na najdjelotvorniji način.

Organizacije civilnog društva (OCD) u BiH, uprkos brojnosti još uvijek nisu dovoljno priznate i prepoznate od strane građana, te imaju slabu ulogu u kreiranju politika. Često se na njih gleda kao na implementatore projekata donatora ili produženu ruku političkih partija. Lokalne OCD, uz nekoliko izuzetaka, generalno imaju nedostatak osnovnih kapaciteta u pogledu participatornog kreiranja politika, izgradnje partnerstava, te nadgledanja provedbe javnih politika i pružanja usluga.

1.3. Prethodna faza Projekta integriranog lokalnog razvoja

Prva faza Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP) započeta je 2008. godine. Tokom perioda implementacije od 3,5 godine, Projekat je ocjenjen kao inovativna i veoma relevantna intervencija u BiH, kroz koju je podržana harmonizacija strateškog planiranja na lokalnom nivou i izgradnja kapaciteta JLS da upravljaju razvojnim procesima. U okviru prve faze uspostavljena su partnerstva sa ključnim institucionalnim partnerima na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou, te sa 23 JLS širom BiH (uz teritorijalnu obuhvaćenost od oko 18% JLS sa ukupnim stanovništvom od 300.000). U okviru Projekta izrađena je i institucionalno podržana standardizirana metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), koja predstavlja okvir za planiranje lokalnog razvoja širom BiH.

U okviru Projekta, u 23 JLS su izrađene strategije razvoja koje pripadaju novoj generaciji i u okviru kojih je, po prvi put u BiH, primijenjen integriran pristup razvoju koji obuhvata njegove ekonomske, društvene i okolišne aspekte. Izrađene strategije razvoja su operativno povezane sa budžetima JLS te usaglašene sa strateškim prioritetima viših nivoa vlasti. Osnaženi su kapaciteti partnerskih JLS za pripremu i

implementaciju projekata kroz realizaciju 23 prioriteta projekata koji proizilaze iz usvojenih strategija razvoja (ukupna finansijska vrijednost: USD 1.397.000). Stavovi, razumijevanje i kultura planiranja u ovim JLS su značajno unaprijeđeni, te postignut pozitivan pristup i razumijevanje narednih logičkih aktivnosti – upravljanja razvojnim procesima i implementacije strategija razvoja.

Prva faza Projekta je također ostvarila vidljive rezultate u pogledu učešća građana i isticanja potreba i prioriteta socijalno isključenih grupa stanovništva u procesu planiranja. Uspostavljene su partnerske grupe kao mehanizmi šire participacije, a kroz manje projekte koje su provodile OCD identificirane su potrebe socijalno isključenih kategorija stanovništva i uvrštene u strategije razvoja.

Kao jedini projekat u BiH koji se bavi politikama i praksom integriranog strateškog planiranja na lokalnim nivou, ILDP je u svojoj prvoj fazi kreirao momentum za dalju harmonizaciju strateškog planiranja na lokalnom nivou, te njegovo suštinsko i finansijsko povezivanje sa strateškim prioritetima višim nivoima vlasti, čime bi se omogućila djelotvornija realizacija strategija razvoja na lokalnom nivou.

1.4. Ostale relevantne inicijative u sektoru

Određen broj međunarodnih organizacija i donatora je u proteklom periodu bilo aktivno u oblasti lokalne samouprave i lokalnog razvoja. Uprkos činjenici da se uz povećanje finansijske pomoći EU postepeno smanjuje broj bilateralnih donatora, još uvijek postoje određene tekuće ili planirane inicijative međunarodne zajednice, o kojima će se dati više detalja u nastavku ovog projektnog dokumenta bilo u pogledu izbjegavanja preklapanja aktivnosti ili osiguravanja sinergija (npr. Švedska agencija za međunarodnu razvojnu saradnju - Sida, GIZ, EU, Agencija za međunarodni razvoj Sjedinjenih Američkih Država (USAID), OSCE, itd.).

DIO II: STRATEGIJA

2.1. Strateške orijentacije

2.1.1. Obrazloženje projekta

Kroz prethodnu fazu ILDP-a usaglašen je i u praksi primijenjen jedinstven koncept integriranog i participatornog planiranja lokalnog razvoja. Međutim, kako bi ovaj koncept postao održiv, njegovu primjenu treba horizontalno proširiti, te strateško planiranje na lokalnom nivou inkorporirati u sveukupan ciklus lokalnog razvoja, kako bi se u konačnici izgradila kritična masa JLS i na taj način doprinijelo pozitivnoj transformaciji razumijevanja i prakse planiranja. Prethodna projektna iskustva jasno demonstriraju stroge zahtjeve za daljnjom podrškom u oblasti implementacije lokalnih strategija razvoja, što se pokazalo imperativom, ne samo u pogledu održivosti razvojnih rezultata, nego u konačnici – za uspostavu ukupne i efikasne funkcije upravljanja razvojem u jedinicama lokalne samouprave u BiH.

Štaviše, nova faza projekta treba biti usklađena sa tekućim jačanjem institucija vlasti kojima je dodijeljena odgovornost strateškog i finansijskog planiranja i koordinacije na svim nivoima, u skladu sa zahtjevima procesa EU integracija. Važno je naglasiti da, na osnovu iskustva novih zemalja članica EU, sposobnost upravljanja predpristupnim fondovima, a kasnije i strukturalnim fondovima EU, u velikoj mjeri zavisi od snage okvira strateškog planiranja date zemlje, te sposobnosti definiranja i usklađivanja prioriteta na svim nivoima vlasti⁶. BiH se suočava sa potrebom daljeg povezivanja u smislu usklađivanja planiranja razvoja na lokalnom nivou, u strateškom i finansijskom smislu, sa narednim nivoom planiranja, a što će predstavljati osnovu za djelotvornije iskorištavanje finansijskih resursa EU dostupnih Bosni i Hercegovini. Pretvaranje strateških prioriteta u projekte, izgradnja održivih partnerskih mehanizama i međuopštinska/međuopćinska saradnja još su jedna značajna dimenzija procesa EU integracija. Tu je također i vrlo važna dimenzija unapređenja kapaciteta za apsorpciju sredstava iz EU fondova, ne samo na nivou lokalnih vlasti, nego i cjelokupne države.

Stoga, dalja nadgradnja na osnovu prikupljenih iskustava i na osnovu zamaha postignutog u prethodnoj fazi projekta, podrazumijevaju nastavak projekta u smislu proširenju projektnog djelovanja u više različitih intervencija, a koje bi obuhvatile ne samo strateško planiranje na lokalnom nivou, nego i realizaciju strategija razvoja, kao i kreiranje odgovarajućih politika, čime se omogućava inkorporiranje sistema planiranja na lokalnom nivou u strateške i finansijske okvire viših nivoa vlasti.

2.1.2. Značaj u odnosu na potrebe zemlje i povezanost sa strateškim okvirima

Projektna intervencija je izuzetno važna za postojeće potrebe zemlje, a naročito za izravne prioritete u domeni strateškog planiranja i implementaciji strategija lokalnog razvoja, kako su to definirali ključni akteri tokom prethodnog provedenog procesa konsultacija o drugoj fazi projekta. Indikator važnosti projekta jeste očekivana sposobnost da se inicira uspostavljanje djelotvorne usklađenosti strateškog planiranja na lokalnom nivou sa višim, odnosno narednim nivoima planiranja, čime će se doprinijeti koherentnosti sveukupnog sistema strateškog planiranja i praćenju realizacije razvojnih prioriteta u BiH. Štaviše, podržavanjem ne samo daljnjeg usklađivanja planiranja lokalnog razvoja, nego i pružanjem praktične podrške u smislu operacionalizacije i implementacije lokalnih strategija, bit će obuhvaćena jedna od najhitnijih potreba lokalnih nivoa vlasti i njihovih zajednica.

Projekt je osmišljen u skladu sa postojećim relevantnim strateškim okvirom. On će direktno doprinijeti i implementaciji niza generalnih i sektorskih strateških dokumenata na svim nivoima putem jačanja vertikalnih veza između strateških prioriteta na lokalnom nivou i strategija i politika na narednim nivoima planiranja (npr. Strategija razvoja FBiH, postojeće sektorske strategije na nivou entiteta i kantona, strateški dokumenti na lokalnom nivou.).

Projekt je značajan za, te doprinosi realizaciji Strategije razvoja lokalne samouprave RS za period 2009. – 2015. i jednom od njenih glavnih prioriteta, odnosno cilja br. 2 “Odgovorno i proaktivno upravljanje lokalnim

⁶ U više zemalja, primjerice Litvaniji i Bugarskoj, lokalne razvojne strategije postale su značajan uslov općinama kako bi ispunile zahtjeve za apliciranje za sredstva iz odgovarajućih fondova (državnih ili EU).

poslovima i lokalnim razvojem”, pod-ciljevi 2.3.1. “Osposobiti kritičnu masu lokalnih stručnjaka i organizacija za pripremu i realizaciju projekata iz IPA fondova”, te 2.3.2. “Osigurati djelotvorno planiranje i efikasnu realizaciju razvojnih strategija u svim JLS do 2014.”. Projekat će također indirektno doprinijeti realizaciji entitetskih strategija obuke za zaposlene u jedinicama lokalne uprave za period 2011. – 2015., a gdje su predviđene aktivnosti jačanja kapaciteta zaposlenih u JLS u oblastima strateškog planiranja i implementacije strategija razvoja u skladu sa prioritetima definiranim u navedenim strategijama obuke.

Nadalje, projekat se uklapa i u trenutne IPA prioritete, te će u širem smislu, direktno doprinisiti jačanju apsorpcijskih kapaciteta jedinica lokalne samouprave, a kako bi efikasno upotrijebile sredstva iz EU kao i iz domaćih fondova a koja su namijenjena podršci lokalnom razvoju.

2.1.3. Ciljne grupe

- Širi spektar ciljnih grupa koje će imati koristi od rezultata projekta čine:
- jedinice lokalne uprave;
- javne institucije odgovorne za strateško i finansijsko planiranje kao i oblast lokalne samouprave prvenstveno na entitetskom i kantonalnom nivou;
- resorna ministarstva na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou, koja kreiraju/provde politike od značaja za lokalni razvoj;
- savezi općina i gradova, nevladine organizacije i organizacije koje djeluju u zajednici, udruženja građana.

2.2. Pregled projekta

2.2.1. Cilj, rezultat i trajanje

Sveukupni cilj projekta je da pruži podršku daljnjoj konsolidaciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH. To će se postići kroz realizaciju primarnog rezultata projekta, a koji definira da će do 2015. godine sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH biti vertikalno integriran unutar okvira planiranja na višim nivoima vlasti, horizontalno proširen širom zemlje, te će kapaciteti JLS i njihovih socio-ekonomskih partnera biti ojačani za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem.

U svjetlu navedenog, okvir za planiranje lokalnog razvoja u BiH će biti sistematiziran i profesionaliziran, u skladu sa principima planiranja Evropske unije, te primijenjen u kritičnoj masi JLS. Podržaće se i vertikalno usklađivanje strateškog planiranja na lokalnom nivou sa politikama i finansijskim ciklusima viših nivoa vlasti, odnosno sa entitetskim nivoom u slučaju RS, te kantonalnim nivoom u FBiH, čime će se doprinijeti koherentnijim razvojnim okvirima u zemlji, te vidljivijim razvojnim rezultatima lokalnih zajednica. Pored toga, unaprijediće se institucionalni kapaciteti odgovarajućih partnera na lokalnom i na višim nivoima vlasti, a planiranje lokalnog razvoja i kultura upravljanja će biti ugrađeni u rad javnih službi.

Trajanje projekta je 3.5 godine (42 mjeseca).

2.2.2. Komponente projekta

Glavne komponente projekta su slijedeće:

Komponenta 1: Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja viših nivoa vlasti⁷

Zajedno sa drugim relevantnim inicijativama razvoja institucionalnih kapaciteta, bit će pružena podrška donosiocima politika i odgovornim institucijama vlasti na svim nivoima, a u jačanju njihovih kapaciteta i

⁷ Vertikalna integracija u sistemu strateškog planiranja u BiH u okviru ovog projektnog dokumenta podrazumijeva integraciju lokalnog nivoa sa narednim direktnim nivoom planiranja (entitetski nivo u RS, entitetski/kantonalni nivo u FBiH).

provođenju aktivnosti usmjerenih ka konsolidaciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u njihove procese i planske okvire, gdje se lokalni nivo integrira u strateške procese narednog nivoa planiranja (entitetski nivo u RS, kantonalni nivo u FBiH). Ova komponenta zahtijeva i institucionalizaciju integriranog pristupa planiranju razvoja na nivou kantona u FBiH. Nadalje, pomoć će biti pružena i u usklađivanju lokalnog nivoa sa narednim nivoima u procesu planiranja javnih investicija, programiranja i godišnje izrade budžeta, doprinoseći ciljanom usmjeravanju javnih investicija na strateške prioritete lokalnih zajednica. Kroz ovu komponentu bit će istražene mogućnosti uspostavljanja entitetskih fondova za lokalni razvoj, kao mehanizama podrške prioritetima JLS koji proizlaze iz njihovih strategija razvoja. Ovakvi mehanizmi će istovremeno služiti kao "imitacija" razvojnih grant shema koju primjenjuju tvorci politika lokalnog razvoja u zemaljama Evropske unije. Posebna će se pažnja posvetiti proaktivnoj saradnji sa entitetskim savezima opština/općina i gradova, u pokretanju jedinice za podršku strateškom planiranju sa portfoliom usluga koje će se pružati svim članicama. I kao zadnje, ali ne manje važnom, vrijedi napomenuti da će posebna pažnja biti posvećena transferu svih procesa, mehanizama i funkcija podrške kreiranih u ovoj komponenti projekta prema domaćim partnerima.

Ova komponenta će rezultirati harmoniziranim vertikalnim vezama po principu „odozdo prema gore“ između lokalnog i narednih nivoa planiranja u pogledu strateškog i finansijskog planiranja (između lokalnog i entitetskog nivoa u RS i između lokalnog, kantonalnog i entitetskog nivoa u FBiH), što će doprinijeti koherentijem planiranju i vidljivim razvojnim rezultatima na nivou lokalnih zajednica. Osažiće se i institucionalni kapaciteti relevantnih struktura za planiranje razvoja na lokalnom i višim nivoima vlasti te će se u okviru relevantnih institucija uspostaviti odgovarajuće funkcije za podršku planiranju razvoja na lokalnom nivou. Pored toga, jedan od osnovnih principa projekta će biti kapitalizacija i postepeni prenos izrađenih alata i procesa na domaće partnere.

Komponenta 2: Podrška participatornom i integriranom planiranju i upravljanju lokalnim razvojem i jačanje razvojnih partnerstava (horizontalno proširenje i konsolidacija jedinstvenog i integriranog pristupa planiranju i upravljanju lokalnim razvojem).

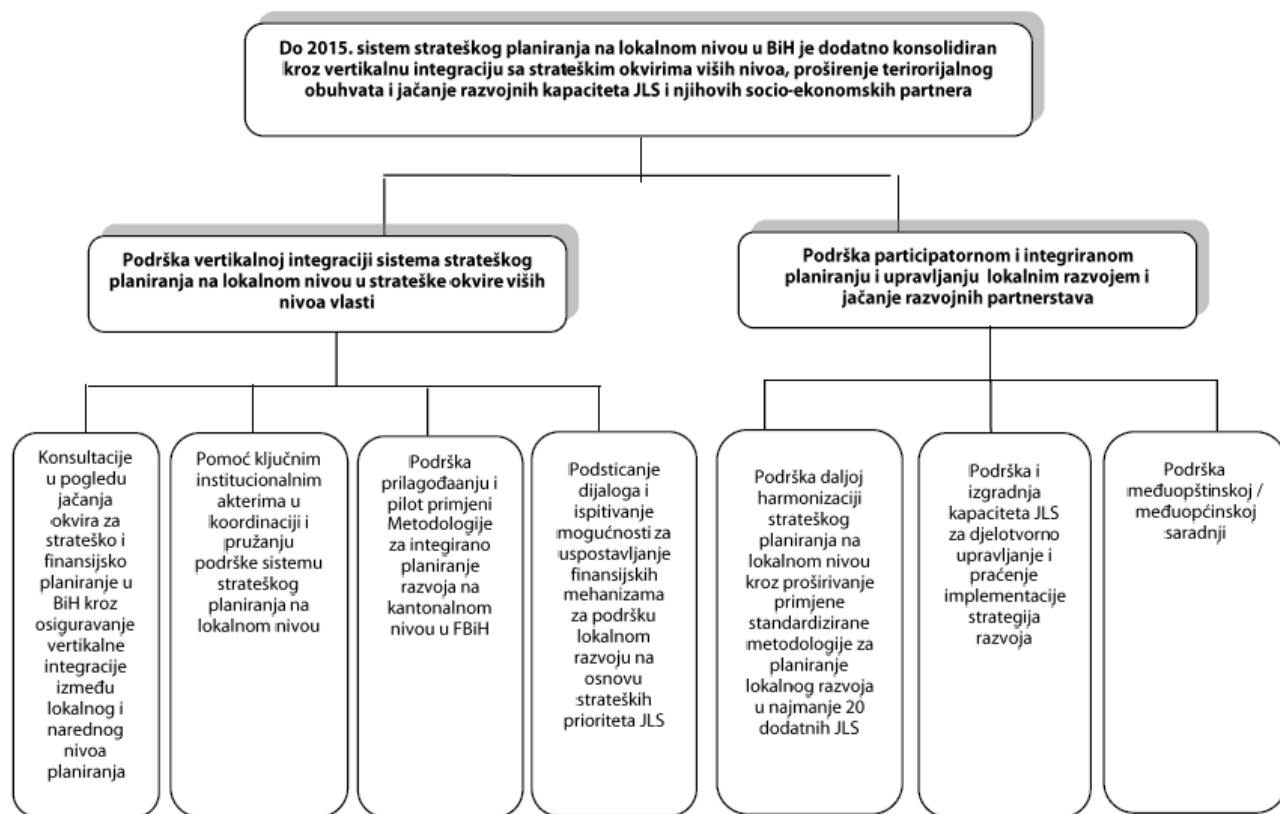
U okviru ove komponente projekta, nastaviće se pružati podrška unificiranju i harmonizaciji planiranja lokalnog razvoja kroz širenje primjene standardizirane metodologije za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH, te kreiranje kritične mase JLS koje primjenjuju participatoran i integriran pristup strateškom planiranju. Nadalje, jedinicama lokalne uprave će biti pružena pomoć i u implementaciji strategija razvoja, demonstriranjem konkretnih razvojnih rezultata u lokalnim zajednicama, te će se na taj način motivirati druge JLS da primijene sličan pristup. Napori bit će učinjeni kako bi se uspostavila lokalna partnerstva i ojačali kapaciteti za međuopštinsku/međuopćinsku saradnju.

Kao rezultat toga, planiranje lokalnog razvoja će biti dodatno harmonizirano širom BiH. Kapaciteti partnerskih JLS da djelotvorno upravljaju lokalnim razvojnim procesima će biti ojačani savremenim administrativnim rješenjima, povećanim apsorpcijskim kapacitetima i inicijativama koje vode konkretnim razvojnim rezultatima u lokalnim zajednicama. Nadalje, bit će konsolidirana i lokalna partnerstva za razvoj zajednica (partnerske grupe) u najmanje 40 jedinica JLS, koja će služiti kao pouzdani partneri u upravljanju razvojnim procesima. Rezultati će se mjeriti kvalitetnijim uslugama javnih službi na lokalnom nivou, povećanim apsorpcijskim kapacitetima lokalnih zajednica i podstaknutim razvojnim partnerstvima u zajednicama i izvan granica jedinica lokalne uprave.

2.3. Projektne aktivnosti i rezultati

U ovom poglavlju dat je opis glavnih projektnih aktivnosti.

Naredni grafikon daje pregled svih glavnih projektnih aktivnosti i njihovu vezu sa ciljevima i rezultatom projekta:

Konsultacije u pogledu jačanja okvira za strateško i finansijsko planiranje u BiH kroz osiguravanje vertikalne integracije između lokalnog i narednog nivoa planiranja

Ova se komponenta sastoji od dvije glavne aktivnosti koje podrazumijevaju jedinstvene konsultacije u pogledu i postizanje konsenzusa o sljedećem:

- vertikalna harmonizacija okvira strateškog planiranja kroz integraciju lokalnog nivoa u strateške procese i operacije viših nivoa vlasti, odnosno narednih nivoa planiranja;
- vertikalno usklađivanje *odozdo prema gore* procesa finansijskog planiranja u javnom sektoru na osnovu prioriteta identificiranih u lokalnim strategijama razvoja sa narednim nivoom planiranja.

Ovom će se aktivnošću podstaknuti dijalog i usaglašavanje zajedničkog pristupa u pogledu integriranja strateškog planiranja na lokalnom nivou u okvire narednih direktnih nivoa planiranja, te pilotirati određeni mehanizmi, što će dati podsticaja kvalitetnijem usklađivanju procesa javnog finansijskog planiranja od nižih nivoa prema višim. Ova se aktivnost će oslanjati na i dodatno proširiti postojeću mrežu partnera koji su ranije bili angažirani u procesu izrade standardizirane metodologije planiranja lokalnog razvoja u BiH (npr. Radna grupa za izradu metodologije), čije će funkcije transformirati u savjetodavni odbor koji će biti uspostavljen u okviru projekta.

Projekat će podsticati snažnu motiviranost i predanost kod svih relevantnih aktera na osnovu ključne pretpostavke da će rezultati procesa dovesti do konkretnih operativnih rješenja, što će omogućiti kvalitetnije funkcioniranje (individualno i kolektivno) angažiranih partnera u sklopu strateških razvojnih okvira u BiH. Procesom će se, u konačnici, doći do odgovarajućih mehanizama/rješenja koja će omogućiti djelotvornu vertikalnu integraciju sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou. Ključni akteri koji će biti angažirani su Ministarstvo ekonomskih odnosa i regionalne saradnje RS, Federalni zavod za programiranje razvoja FBiH,

kao i predstavnici nadležnih kantonalnih ministarstava u kojima bi u konačnici trebala biti uspostavljena funkcija jedinica za planiranje/Implementaciju strateških dokumenata. Značajnu ulogu u implementaciji projekta će imati i oba entitetska saveza opština/općina i gradova te jedinice lokalne samouprave. Imajući u vidu aktivnosti predviđene u oblasti vertikalne integracije finansijskog planiranja, osiguraće se i koordinacija sa relevantnim institucijama na nivou entiteta/kantona, odnosno sa Ministarstvom finansija RS, Ministarstvom finansija FBiH kao i kantonalnim ministarstvima finansija u FBiH, kao i sa BiH DEP-om tamo gdje je to relevantno.

Kao prvi korak, biće biti provedena sveobuhvatna analiza stanja po pitanju strateških planova na relevantnim višim nivoima vlasti, postojećih institucionalnih kapaciteta kao i regulatornog i operativnog okvira za strateško planiranje, monitoring i implementaciju te izvještavanje. Ova će analiza poslužiti kao informacija za dalji proces konsultacija i identifikaciju ključnih institucionalnih i operativnih nedostataka u okviru sistema, s primarnim fokusom na veze i procese između lokalnog i narednog direktnog nivoa planiranja. Organiziraće se serija okruglih stolova koji će imati konsultativnu i svrhu podizanja svijesti, a kako bi se angažirali odgovarajući predstavnici svih nivoa vlasti u zajedničkom dijalogu s ciljem podizanja nivoa njihovog razumijevanja o prednostima i izazovima koje donosi vertikalna integracija lokalnog nivoa u strateške i finansijske sisteme narednih direktnih nivoa, podstaknulo postizanje konsenzusa među partnerima, te istovremeno identificirala, razmotrila i predložila rješenja ili mehanizmi koji će osigurati djelotvorno integriranje strateškog i finansijskog planiranja na lokalnom nivou u strateške okvire narednih direktnih nivoa planiranja (u FBiH između lokalnog i kantonalnog nivoa, a u RS između lokalnog i entitetskog nivoa).

Paralelno, i uzevši u obzir rezultate procesa konsultacija, ova aktivnost će otvoriti pitanje vertikalne koordinacije u procesu planiranja javnih investicija i godišnjeg planiranja budžeta, zasnovano na prioritetima koji su identificirani unutar lokalnih strategija razvoja. Ovo podrazumijeva organiziranje niza radionica, koje će za cilj imati usaglašavanje konkretnih mehanizama koji omogućuju vezu lokalnog nivoa sa narednim direktnim nivoom u procesu finansijskog planiranja. Na osnovu rezultata će se razviti konkretne smjernice za lokalni i naredni nivo finansijskog planiranja u pogledu usaglašavanja finansijskog planiranja sa prioritetima definiranim u okviru lokalnih strategija razvoja, a sve u skladu sa postojećim regulatornim okvirom.

Ovaj proces konsultacija će definirati ključne procese i operativne mehanizme koordinacije unutar postojećih okvira strateškog planiranja fokusirajući se na integraciju lokalnog u viši, naredni, nivo planiranja. Ovakav pristup će doprinijeti boljem razumijevanju aktera u pogledu generalne strukture i slojeva sistema planiranja, kao i nadležnih tijela za planiranje na različitim nivoima. Definiraće se ključni koraci u godišnjem ciklusu rada (npr. planiranje, programiranje i finansijsko planiranje, implementacija, monitoring, izvještavanje i evaluacija), kao i uloge i odgovornosti lokalnog i narednog nivoa planiranja u svakom od koraka u procesu. Pored toga, predviđeno je uspostavljanje konkretnih mehanizama vertikalne i horizontalne koordinacije (između lokalnog i kantonalnog/entitetskog nivoa, kao i relevantnih sektorskih ministarstava na nivou kantona u FBiH, odnosno entiteta u RS). Proces će uzimati u obzir i nadograđivati se na postojeće institucionalne/operativne okvire u svakom od segmenata ciklusa planiranja koje relevantne institucije na nivou entiteta/kantona primjenjuju (npr. zakonski akti, interne procedure, smjernice itd.). S tim u vezi, posebna pažnja će se usmjeriti na harmonizaciju vremenske dinamike glavnih aktivnosti u okviru sistema, a sve iz perspektive strateškog planiranja na lokalnom nivou. Osim toga, kroz proces konsultacija sa partnerima identificiraće se postojeći nedostaci u sistemu te omogućiti diskusija a kako bi se usaglasili mogući mehanizmi/rješenja koji će omogućiti koherentniji i djelotvorniji okvir za planiranje, osiguravajući „podizanje“ strateških i finansijskih prioriteta planiranja sa lokalnog nivoa na više nivoe vlasti kroz konkretne mehanizme.

Proces konsultacije će se trebati blisko koordinirati i uskladiti sa svim relevantnim inicijativama i projektima podrške koji su trenutno u toku.

Predviđene aktivnosti će se provoditi u periodu od 11 mjeseci i počće odmah nakon pokretanja projekta, a najkasnije 4 mjeseca prije konkretnog procesa finansijskog planiranja na svim nivoima vlasti u 2012. godini.

Pomoć ključnim institucionalnim akterima u koordinaciji i pružanju podrške sistemu strateškog planiranja na lokalnom nivou, kao i u uspostavljanju odgovarajućih funkcionalnih procesa i alata

Po svojoj prirodi, ovaj aspekt će podrazumijevati niz faza tehničke pomoći i obuka, te učenje kroz rad za relevantne strukture za strateško planiranje na entitetskom i kantonalnom nivou (u FBiH).

Pristup usaglašen tokom prethodno provedenog i gore opisanog procesa konsultacija će poslužiti kao osnova za prilagođeni paket tehničke podrške za odgovarajuće ključne institucionalne partnere nadležne za koordiniranje planiranja razvoja, a sa aspekta izgradnje kapaciteta koji su im neophodni za djelotvornu koordinaciju te posebno kada je u pitanju integriranje lokalnog u više nivoe.

Predviđeni ključni partneri i primatelji podrške su: Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske sa svojim odgovarajućim sektorima i Federalni zavod za programiranje razvoja sa svojim odgovarajućim sektorima. Pored ovih, i na osnovu njihovih nadležnosti i funkcija, određena podrška bi se paralelno mogla ponuditi Ministarstvu uprave i lokalne samouprave RS i Federalnom ministarstvu pravde. Nakon definiranja konkretne tehničke podrške, sa partnerima bi se potpisali memorandumima o razumijevanju koji bi precizirali vremenske rokove, odgovornosti, očekivane rezultate i vrstu interakcije između projekta i svake odgovarajuće institucije. Bitno je naglasiti da projekat može pružiti tehničku podršku i drugim institucijama u slučaju promjene konteksta i okvira strateškog planiranja, a po odobrenju Projektnog odbora.

Također je predviđena podrška za oba saveza opština/općina i gradova u jačanju njihovih institucionalnih kapaciteta u području integriranog planiranja lokalnog razvoja, postojećih praksi i alata, kao i podrška uspostavljanju jedinice za podršku u oblasti strateškog planiranja, što će obuhvatiti pružanje informacija, razmjene najbolje prakse i funkciju help-deska. Osim toga, projekat će omogućiti uspostavu odbora/komisija za strateško planiranje (ili jačanje odgovarajućih postojećih tematskih odbora/komisija unutar saveza), koje bi, u budućnosti, pružali savjetodavnu podršku i smjernice jedinicama lokalne samouprave u procesima planiranja i upravljanja lokalnim razvojem.

Pružanje podrške (u svim predviđenim oblicima) zasnivaće se na principima direktne i praktične podrške institucionalnim partnerima, gdje će posebna pažnja biti posvećena osiguravanju da se u širem planiranju i strateškim okvirima na višim nivoima vlasti uzme u obzir i lokalni nivo. U tom smislu, projekat će pružiti podršku institucijama na entitetskom i indirektno – na kantonalnom nivou, nadležnim za strateško planiranje u cilju razvoja novih vještina, znanja i alata za pružanje djelotvorne podrške planiranju razvoja na lokalnom nivou, kao i osiguravanja vertikalne usklađenosti strateških dokumenata kako bi se omogućila djelotvornija realizacija razvojnih prioriteta širom zemlje i doprinijelo provedbi lokalnih projekata usklađenih sa potrebama zajednica. Kako bi se organiziralo učinkovitije pružanje podrške, projektni tim će dizajnirati i usaglasiti konkretan set podrške koja će se pružati svakoj partnerskoj instituciji, a na osnovu njihovih nadležnosti, te početnih diskusija i akcionog plana koji sadrži smjernice, djelokrug i vremenski okvir za prenos funkcija partnerima. Takav pristup vođen je namjerom projekta da inkorporira i održi novouspostavljene procesne alate, znanje i funkcije u redovni rad odgovarajućih partnera.

Predviđene aktivnosti će biti provođene u periodu od 12 mjeseci, uporedo sa godišnjim radnim ciklusom struktura odgovornih za planiranje i biće pokrenut tokom finalne faze procesa konsultacija.

Podrška prilagođavanju i pilot primjeni Metodologije za integrirano planiranje razvoja na kantonalnom nivou u FBiH

Kako bi se podržala harmonizacija ukupnog strateškog planiranja u BiH, kao i omogućila strateška vertikalna usklađenost među različitim nivoima planiranja, posebnu pažnju trebalo bi obratiti na kantonalni nivo u FBiH, što je općenito najfragmentiraniji gradivni dio unutar cijelog sistema planiranja u zemlji. Prema trenutnom zakonskom okviru, u FBiH su kantoni odgovorni za strateško planiranje. Međutim, zakonski okvir ne pruža principe, vertikalnu i horizontalnu integraciju između strateških dokumenata ili metoda za njihovu sistematičnu izradu. Imajući u vidu da postoje regulatorni i metodološki okvir planiranja lokalnog razvoja, sljedeći logičan korak bi bio uskladiti i primijeniti ovo uspješno iskustvo na kantonalnom nivou, na taj način ojačati i uskladiti pristup planiranju za srednji administrativni nivo u FBiH.

Suština ove aktivnosti je prilagođavanje standardizirane Metodologije za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH za kantonalni nivo te njena institucionalizacija i probna primjena. U konačnici će ovi koraci dovesti do uspostavljanja efikasne veze između kantonalnog i lokalnog nivoa u FBiH, te omogućiti sistematičniji i metodološki pristup strateškom planiranju na kantonalnom nivou primijenjen u praksi.

Ključni partneri tokom provedbe ove aktivnosti bit će kantonalne vlasti u FBiH i relevantna kantonalna ministarstva (novouspostavljene jedinice za planiranje/implementaciju), kao i zavodi za planiranje razvoja na kantonalnom nivou (tamo gdje postoje).

Proces će se odvijati kroz nekoliko glavnih koraka, uključujući osmišljavanje i usaglašavanje osnovnih principa i jedinstvenog pristupa planiranju razvoja kantona zasnovanog na procesu širokih konsultacija, izradu i institucionalizaciju jedinstvene metodologije za planiranje razvoja kantona, kao i njenu praktičnu primjenu u barem jednom kantonu FBiH. Predviđeno je da se ova aktivnost provodi u periodu od 14 mjeseci, a započeće početkom 2012. godine.

Podsticanje dijaloga i ispitivanje mogućnosti za uspostavljanje finansijskih mehanizama za podršku lokalnom razvoju na osnovu strateških prioriteta JLS

Uložit će se naponi kako bi se institucije vlasti i javni finansijski mehanizmi na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou podstaknuli da raspoložive javne resurse namijenjene lokalnom razvoju usmjeravaju na osnovu strateških lokalnih prioriteta koji su usaglašeni sa prioritetima viših nivoa, te na taj način doprinesu djelotvornijoj implementaciji lokalnih strategija razvoja. Pored toga će se istražiti i mogućnost uspostave fonda za lokalni razvoj u oba entiteta, kao mehanizma podrške za implementaciju lokalnih strategija razvoja u skladu s širim razvojnim prioritetima u zemlji. Ova kompleksna aktivnost ima za cilj podsticanje djelotvornije realizacije strategija integriranog lokalnog razvoja.

U skorijim su godinama, brojna resorna (sektorska) ministarstva, kao i javni fondovi na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou finansijsku podršku (uglavnom u obliku grantova) dodjeljivali prioritetnim projektima jedinica lokalne uprave u širokom spektru oblasti poput poljoprivrede, turizma, ruralnog razvoja, komunalne infrastrukture, mladih i sporta, zaštite okoliša, vodoprivrede, upravljanja otpadom, kulture, održivog povratka, itd. Praksa je međutim pokazala dva ključna nedostatka ovakve vrste pomoći. Prvi je nedostatak koordinacije finansijske pomoći među različitim resornim ministarstvima te zauzvrat – nepostojanje istinske evaluacije ukupnih razvojnih efekata kolektivnih javnih ulaganja u lokalni razvoj. Drugo, sektorska finansijska pomoć lokalnom razvoju nikada nije bila povezana/uslovljena postojanjem strategija lokalnog razvoja te tako i postojanjem legitimnih prioriteta projekata koje su potvrdile lokalne zajednice. Dugoročno gledano, ovo dovodi do fragmentiranih razvojnih rezultata koji su često nepovezani s istinskim razvojnim potrebama lokalnih zajednica. Nadalje, ne postoji niti bilo kakav javni mehanizam za finansiranje integriranog lokalnog razvoja kojim bi se pružila podrška lokalnim projektima koji zalaze u više od jednog sektora te tako u konačnici doprinose koherentnijim efektima razvoja zemlje.

Ovi će se nedostaci rješavati kroz pilot nastojanja i konsultacije u svrhu osiguravanja da javni fondovi namijenjeni lokalnom razvoju zahtijevaju da projekti koje podržavaju na lokalnom nivou proizlaze iz usvojenih i održivih lokalnih razvojnih strategija. Pored toga bi sa partnerima trebalo ispitati mogućnost uspostave mehanizama finansiranja kao sredstva podrške održivom i integriranom lokalnom razvoju.

Predviđena su dva osnovna pravca djelovanja i to:

- Podsticanje diskusije i podizanje svijesti među tvorcima politika u različitim resornim ministarstvima te javnih fondova (institucija ili mehanizama)⁸ o konceptu mogućeg povezivanja buduće finansijske pomoći namijenjene lokalnom razvoju sa lokalnim strateškim prioritetima (odnosno postavljanje uslova postojanja povezanosti s postojećim lokalnim strategijama razvoja);
- Istraživanje mogućnosti uspostavljanja, te ako je moguće – i samo uspostavljanje fondova za lokalni razvoj na entitetskom nivou, koji će djelovati kao djelotvorni mehanizmi politika u svrhu podrške

⁸ Takvi su mehanizmi npr. Fond za održivi povratak u BiH, Fondacija za održivi razvoj FBiH (OdRaz), kao i Fond za razvoj i zapošljavanje RS, koji podržavaju i projekte jedinica lokalne samouprave.

implementaciji lokalnih razvojnih prioriteta, doprinoseći širem razvojnom okviru zemlje. Ako relevantni partneri postignu dogovor o modalitetima i uslovima za uspostavu ovakvog fonda u svakom od entiteta, tada će projekat osigurati tehničku podršku odgovarajućim mjerodavnim tijelima kroz cijeli proces pripreme, upravljanja, implementacije i procjene učinka prvog ciklusa implementacije. Potrebno je, međutim, spomenuti da će, u slučaju da mjerodavni partneri ne postignu dogovor o uspostavi pomenutih fondova, predviđeni finansijski resursi za ovu aktivnost u iznosu od 800,000 USD biti iskorišteni u istu svrhu – podršku implementaciji lokalnih prioriteta projekata putem sheme grantova koji će se partnerskim JLS dodjeljivati kroz natjecanje, a kojom će upravljati UNDP.

Planirane aktivnosti će se realizirati tokom perioda od najmanje 24 mjeseca, s početkom u 2013. godini.

Podrška daljoj harmonizaciji strateškog planiranja na lokalnom nivou kroz proširivanje primjene standardizirane metodologije za planiranje lokalnog razvoja u najmanje 20 dodatnih JLS

Ova bi aktivnost u velikoj mjeri podrazumijevala repliciranje jedne komponente prethodne faze projekta, uz primjenu standardizirane metodologije za planiranje lokalnog razvoja i prilagođavanje aktivnosti na osnovu stečenih iskustava. Bit će obuhvaćeno dodatnih 20 JLS, koje će biti odabrane na temelju zainteresiranosti i ispunjavanja određenih kriterija, koji obuhvataju: i) geografsku pokrivenost cijele zemlje, uključivanje i grupiranje oko 23 partnerske JLS iz prethodne faze projekta kako bi se osigurala teritorijalna koherentnost, međuopštinska/međuopćinska saradnja i transfer znanja⁹; ii) raznovrsnost u smislu veličine, vrste i stepena razvoja; iii) izbalansiranost JLS iz oba entiteta; iv) JLS bez ili sa isteklim razvojnim strategijama; v) motivacija i volja JLS i njihovog rukovodstva za angažiranje u projektu; vi) fleksibilan pristup odabiru partnera jedinca lokalne samouprave (uključivanje pridruženih JLS koje će samo imati na raspolaganju alate i proizvode projekta za vlastitu primjenu); vii) JLS koje sudjeluju u drugim projektima podrške lokalnom razvoju UNDP-a ili drugih razvojnih agencija, kako bi se omogućila optimizacija razvojnih ulaganja i rezultata. Projekt će usvojiti fleksibilan pristup u pružanju podrške partnerskim JLS, potencijalno kombinirajući puni paket podrške za ključne partnerske JLS s ograničenom pomoći za 'pridružene' partnerske JLS. Osim toga, projekt će poticati saradnju i primjenu stečenog znanja iz prve faze projekta na novoodabranim partnerskim JLS. Konačnu potvrdu novoodabranih partnerskih JLS će dati Projektni odbor, na prijedlog projektnog tima. Odnos s odabranim JLS će biti uspostavljen kroz potpisivanje memoranduma o razumijevanju¹⁰, koji definiraju odgovornosti partnera u implementaciji projekta¹¹.

Predviđena podrška sastojće se od različitih paketa tehničke pomoći, učenja kroz rad, obuka, razmjene iskustava i transfera znanja između partnera.

Polazište za procjenu kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja odabranih partnera će biti prilagođena procjena kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja za BiH¹², koja obuhvata pregled postojećih strateških dokumenata, unutarnje organizacione strukture, ljudske resurse i kapacitete za organizaciju i provođenje procesa strateškog planiranja, ali i za provedbu razvojnih prioriteta. Procjena će se dodatno koristiti kako bi se prilagodio nivo podrške za svaku partnersku JLS. Kako bi JLS proširile horizonte svojih znanja i kako bi im se pružile mogućnosti upoznavanja s dobrim praksama u području integriranog i participativnog strateškog planiranja i razvoja zajednica, organiziraće se studijska putovanja u jednu od evropskih zemalja¹³.

Nadalje, kreiraće se paketi prilagođene obuke i tehničke podrške kako bi partnerske JLS bile osposobljene provoditi procese izrade vlastitih integriranih strategija lokalnog razvoja, ali i kako bi se rukovodstvu i osoblju JLS osiguralo solidno znanje, razumijevanje i vještine potrebne za svaki korak procesa planiranja.

⁹ Međutim, posebna pažnja je usmjerena na regiju Hercegovine, s obzirom na činjenicu da JLS ove regije gotovo nisu bile zastupljene u prethodnoj fazi projekta.

¹⁰ Ovaj korak se može kombinovati s potpisivanjem memoranduma s ključnim institucionalnim partnerima prvog ciljanog projekta.

¹¹ To će uključivati prihvatanje određenih osnovnih operativnih uslova od strane partnerskih JLS, kao što su finansijske obaveze za tehničku pomoć, obuke i sufinansiranje projekata, osnivanje tijela za planiranje, predanost po pitanju promoviranja ljudskih prava, ravnopravnosti polova i Programa socijalne uključenosti EU, itd.

¹² Metodologije za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH je izrađena i uspješno primijenjena u prvoj fazi projekta.

¹³ Jedna od mogućnosti je da tim razmotri Švicarsku kao potencijalnu zemlju domaćina, kako bi BiH jedinice lokalne samouprave mogle dobiti uvid u dobre prakse u području primjene direktne lokalne demokratije i učešća u donošenju odluka i lokalnom razvoju.

Ova aktivnost će također ponuditi partnerima mogućnost iskustvenog učenja izlažući ih najboljim postojećim praksama u evropskim zemljama. Kao pružaoci usluga za određene pakete će biti angažirane lokalne/regionalne nevladine organizacije/konsultantske kuće, a njihov rad će se aktivno podržati i pratiti kroz projektni tim i regionalne urede/koordinatore UNDP-a.

Osim toga, projekat će podržati uspostavu partnerstava za razvoj zajednica (partnerske grupe) kao konsultativnih tijela tokom procesa planiranja i ponuditi obuku za učesnike u oblasti kreiranja javnih politika, te posebno u cilju izgradnje kapaciteta moderatora partnerskih grupa¹⁴. Posebna pažnja obratiti će se na izražavanje stajališta žena i socijalno isključenih grupa u procesu kreiranja politika. Partnerske grupe će biti angažirane u cijelom procesu planiranja, kao što je to i propisano Metodologijom za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH.

Predviđene aktivnosti će se odvijati kroz period od 18 mjeseci, a započeće nakon početka realizacije projekta.

Podrška i izgradnja kapaciteta JLS za djelotvorno upravljanje i praćenje implementacije strategija razvoja

Ova aktivnost obuhvata u velikoj mjeri inovativan način pružanja podrške, sa osmišljenom i na temelju procesa pruženom podrškom jedinicama lokalne samouprave i njihovim društveno-ekonomskim partnerima, jačanjem njihovih kapaciteta za efikasno provođenje strategija lokalnog razvoja a u cilju ostvarivanja vidljivih razvojnih rezultata i pružanja kvalitetnijih usluga za lokalne zajednice.

Ciljne grupe za ovu aktivnost, ovisno o specifičnim pod-aktivnostima, će biti: i) JLS i njihovi socio-ekonomski partneri – učesnici prethodne projektne faze, koji su pokazali spremnost i predanost procesima upravljanja lokalnim razvojem, praćenja i realizacije lokalnih prioriteta, što bi obuhvatilo uvođenje novih organizacionih modaliteta unutar uprave, uspostavljanje administrativnih alata i uvođenje novih internih administrativnih procesa, kao i spremnost za sufinansiranje svih vrsta podrške u okviru projekta; ii) novoodabrane JLS i njihovi socio-ekonomski partneri, koji će dobiti podršku u izradi integriranih strategija lokalnog razvoja.

Konačno odobrenje za partnerske jedinice lokalne samouprave u okviru ove aktivnosti će također dati Projektni odbor, na prijedlog projektnog tima. Nakon konačnog odabira, odnosi s odabranim JLS će biti formalizirani kroz potpisivanje memoranduma, koji će definirati detalje u pogledu odgovornosti partnera u provedbi projekta.

Ovo je složena procesna intervencija, koji obuhvata nekoliko ključnih elemenata.

Sa jedne strane, sveobuhvatna obuka i tehnička podrška će se ponuditi partnerskim JLS u procesu operacionalizacije i implementacije njihovih integriranih strategija lokalnog razvoja. Paketi podrške će biti utemeljeni na procesima, te će se zasnivati na pristupu koji podrazumijeva izgradnju kapaciteta kroz obuku i tehničku podršku usmjerenu na konkretne rezultate. Podrška će se prvo pružiti partnerskim JLS iz prve faze projekta, a nakon završetka ciklusa planiranja i novoj grupi partnerskih JLS. Paket podrške će obuhvatiti posebno prilagođene obuke i tehničku podršku za svaku od faza procesa planiranja kako bi se omogućila primjena stečenog znanja u praksi. Između ostalog, posebna pažnja će se posvetiti jačanju kapaciteta za finansijsko planiranje JLS u skladu s lokalnim strategijama razvoja. Tokom dužeg vremenskog razdoblja, podrška će težiti efikasnim institucionalnim promjenama, profesionalizaciji lokalne uprave i uvođenju održivih administrativnih i mehanizama upravljanja, omogućavajući jedinicama lokalne samouprave da se uspješnije nose sa složenim razvojnim procesima. Paketi podrške će se zasnivati na konsultantskim uslugama, dok će osnovni projektni tim osiguravati usklađenost pristupa i kvalitet, a regionalni uredi/koordinatori će vršiti redovno praćenje i pružati podršku svakom lokalitetu. Programi obuke izrađeni u okviru ovog procesa će se inkorporirati u standardne pakete obuke koja će se jedinicama lokalne samouprave pružati u okviru Sistema obuke za jedinice lokalne samouprave u BiH, čime se osigurava buduća replikacija rezultata projekta širom zemlje.

¹⁴ Ova obuka će biti osmišljena na temelju postojećih iskustava i prakse u Švicarskoj, a ovo se posebno odnosi na obuku moderatora i voditelja.

Nadalje, socio-ekonomskim partnerima će biti ponuđena podrška i razvoj kapaciteta kako bi se olakšalo njihovo efikasno uključivanje u partnerske grupe kao mehanizme za praćenje razvoja i provedbe prioriternih razvojnih projekata. Projekt će poticati zaživljavanje uspostavljenih partnerskih grupa u svakoj od partnerskih jedinica lokalne samouprave i olakšati njihov angažman u procesima implementacije i nadzora lokalnih strategija razvoja. U cilju jačanja kapaciteta socio-ekonomskih partnera na lokalnom nivou, projekt će se usmjeravati i na izgradnju kapaciteta moderatora partnerskih grupa u lokalnim zajednicama a kako bi se ojačala njihova uloga u procesu praćenja implementacije strategija.

Tokom cijelog procesa, projektni tim će podržavati partnerske JLS u smislu pristupa javnim/drugim izvorima finansiranja i provođenju prioriternih projekata koji proizlaze iz strategija integriranog lokalnog razvoja. Za provođenje navedenog će biti zadužen osnovni projektni tim, kao i regionalni uredi/koordinatori, koji su u najboljoj poziciji da identificiraju i konstruktivno podrže realizaciju pripremljenih prioriternih projekata jedinica lokalne samouprave za finansiranje iz eksternih izvora.

Kao jedan od temeljnih instrumenta za podršku na rezultatima utemeljenim razvojnim procesima, projekat će uspostaviti mehanizam za osiguravanje inicijalnih finansijskih sredstava (podsticajna sredstva), kojim će upravljati UNDP, a koji će, zajedno s paralelnom podrškom pri uspostavi fondova za lokalni razvoj na entitetskom nivou, doprinijeti djelotvornom provođenju lokalnih razvojnih strategija i prioriternih projekata identificiranih unutar strategija. Ukupan iznos podsticajnih sredstava je 1.000.000 USD, uz predviđeno sufinansiranje od strane aplikanta u iznosu od 40% od ponuđene pomoći. Podsticajna sredstva će pružati pomoć lokalnim prioriternim projektima na temelju (ali ne ograničavajući se na) sljedećih kriterija za odabir: a) povezanost predloženih projekata sa usvojenim lokalnim razvojnim strategijama, ii) promoviranje projekata ili primjene modela javno-privatnog partnerstva, tako da je osigurano direktno učešće privatnog sektora, iii) projekti koji direktno doprinose mogućnostima zapošljavanja, iv) projekti koji imaju katalitički učinak na društveno-ekonomski razvoj lokalnih zajednica, i v) projektni osmišljeni zajedno sa partnerskim grupama ili susjednim JLS. Evaluaciju projektnih prijedloga provodit će projektni tim, na osnovu kriterija za odabir koje usvoji Projektni odbor.

Podsticajna sredstva će biti osigurana u dva kruga, uz ponešto različite modalitete funkcioniranja, kako je opisano u daljem tekstu:

- prvi ciklus će se fokusirati isključivo na grupu partnerskih JLS koje će proći kroz proces izgradnje kapaciteta za operacionalizaciju i implementaciju svojih lokalnih strategija razvoja (projektni partneri iz prve faze projekta). Ova sredstva koristiće se kao direktni podsticaj i mehanizam u procesu realizacije obuka i tehničke pomoći, kako bi se partneri direktno izložili stvarnim mogućnostima da se prijave i dobiju finansijsku podršku za implementaciju lokalnih prioriteta. Važno je spomenuti da će projekti koji će se podržati kroz prvi krug podrške iz ovog fonda biti izabrani u postupku natjecanja, pri čemu će kandidati koji se mogu prijaviti biti sve partnerske JLS. Ukupna sredstva koja će biti iznosiće najviše 400.000 USD u okviru ovoga kruga, pri čemu će predloženi okvirni prag za prijavu za jedan projekat iznositi 60.000 – 70.000 USD.
- drugi ciklus finansiranja iz podsticajnih sredstava će biti isključivo namijenjen novim partnerskim JLS koje su uspješno okončale proces izrade svojih lokalnih strategija razvoja te započeli proces njihove operacionalizacije. Podsticajna sredstva će imati za cilj pružanje podrške jačanju kapaciteta partnera za osmišljavanje, upravljanje i implementaciju prioriternih projekata koji proizlaze iz njihovih razvojnih strategija. Važno je naglasiti da će, uzimajući u obzir niži nivo operativnih i upravljačkih kapaciteta ovih JLS, podsticajna sredstva u ovom ciklusu (ukupna vrijednost 600.000 USD) biti dodijeljena za svaku od JLS u iznosu od oko 30,000 USD, na osnovu procesa odabira koji neće biti natjecateljski.

Ovaj set aktivnosti će se odvijati tokom perioda od 33 mjeseca.

Projekat će, pored toga, dodatno podržati partnerske grupe u lokalnim zajednicama kako bi one mogle na djelotvoran način funkcionirati kao konsultativna tijela u procesu kreiranja javnih politika, a kasnije i u praćenju i provođenju njihove realizacije.

Podrška međuopštinskoj / međuopćinskoj saradnji

Uprkos tome što dijele slične probleme i imaju zajedničke interese, jedinice lokalne samouprave u BiH i dalje, u većini slučajeva, ostvaruju tek sporadičnu saradnju i to na *ad-hoc* osnovi. Saradnja se najčešće inicira putem viših nivoa vlasti i kroz međunarodne projekte ili pak ostaje zatvorena unutar uskih subregionalnih okvira. Posljednjih godina je, međutim, vidan rastući interes i praksa ove vrste saradnje. Pa ipak, jedinicama lokalne samouprave kao da nedostaju zadovoljavajući kapaciteti i razumijevanje koje su to prednosti i koristi od ovog mehanizma partnerskog djelovanja. Standardizirana metodologija za planiranje lokalnog razvoja u BiH navodi da su međuopštinske/međuopćinske inicijative integralan dio lokalnih razvojnih strategija. Stoga je, kako bi se omogućila njihova djelotvornija realizacija, uz istovremeno prikupljanje novih primjera iz prakse, iskustava i znanja u ovoj oblasti, predviđena primjena više različitih mjera.

Prije svega, izradiće se i partnerskim JLS ponuditi praktični program obuke i priručnik o međuopštinskoj/međuopćinskoj saradnji. Isti će biti dostavljen susjednim JLS, kako bi se ojačali kapaciteti i unaprijedilo razumijevanje učesnika po ovim pitanjima, te istovremeno podstaknula diskusija među JLS o mogućim inicijativama saradnje i uspostavljanju neformalnih foruma, na osnovu postojećih strategija lokalnog razvoja.

Nadalje, osiguraće se i podrška realizaciji pilot inicijativa međuopštinske/međuopćinske saradnje, kroz gore pomenute entitetske fondove za lokalni razvoj i podsticajna sredstva u okviru projekta, u cilju finansijskih podsticaja kako bi se podstaknula realizacija pilot projekata među partnerskim JLS. U okviru projekta će se podržati dijalog partnerskog kantona sa JLS u njegovom sastavu, a kako bi se kroz mehanizam međuopštinske/međuopćinske saradnje istovremeno doprinijelo realizaciji lokalnih a i kantonalne strategije. U okviru projekta bi se pružila tehnička podrška u pripremi takvih projekata dok bi se sredstva za njihovu realizaciju obezbijedila iz budžeta vlade relevantnog kantona, odnosno resorsnih ministarstava. Pored toga, u određenoj mjeri će se ponuditi i tehnička podrška partnerima na lokalnom nivou u iniciranju prioritarnih inicijativa ekonomskog razvoja, odnosno međuopštinske/međuopćinske saradnje, od strateške važnosti za šire područje.

Predviđene aktivnosti odvijat će se tokom perioda od 24 mjeseca.

2.4. Projektni pristup

2.4.1. Korisnici

Direktni korisnici projekta će biti:

- 43 JLS u BiH (što čini oko 30% svih jedinica lokalne samouprave u BiH i obuhvata 23 JLS iz prve faze projekta i 20 novoizabranih partnerskih JLS). Konačni odabir svih partnerskih JLS će biti završen nakon pokretanja projekta.
- 27 odjela/jedinica u sklopu javnih institucija zaduženih za strateško i finansijsko planiranje i jedinice lokalne samouprave entitetskom i kantonalnom nivou, konkretno: Ministarstvo pravde FBiH, Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju RS, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS, Federalni institut za programiranje razvoja, kantonalna ministarstava finansija i jedinica za planiranje/implementaciju u sklopu mjerodavnih ministarstava FBiH¹⁵;
- oba entitetska saveza opština/općina i gradova;
- najmanje 40 nevladinih organizacija iz partnerskih lokalnih zajednica;

2.4.2. Geografski obuhvat

¹⁵ Bitno je naglasiti da projekat može pružiti tehničku podršku i drugim institucijama u Bosni i Hercegovini u slučaju promjene konteksta i okvira strateškog planiranja, i u skladu sa prepoznatim razvojnim potrebama.

Projektom će biti obuhvaćene 43 direktna partnera u projektu – jedinice lokalne samouprave, a biće osiguran balans unutar svakog od entiteta kao i raznolikost u smislu veličine, vrste i stepena njihovog razvoja. Ono što je važno naglasiti je da će kod druge grupe partnera biti zahtijevana strateška geografska bliskost sa JLS iz ranije faze, kako bi se osigurala teritorijalna koherentnost, međuopštinska/međuopćinska saradnja i međusobna kolegijalna razmjena znanja i učenje. Posebna će pažnja biti posvećena regiji Hercegovine, s obzirom na činjenicu da u prethodnoj fazi projekta gotovo da uopšte nisu bile zastupljene JLS iz ove regije. Kako bi se povećao geografski doseg uticaja projekta na druge lokalitete, projekat će primjenjivati interakciju i inkorporiranje pristupa planiranju i upravljanju lokalnim razvojem sa drugim relevantnim akterima (donatorima, razvojnim agencijama, itd.).

Tokom 15 godina svog prisustva u BiH, UNDP je uspio uspostaviti funkcionalnu i održivu saradnju sa svim nivoima vlasti, pri čemu se posebna pažnja posvećivala razvijanju dobrih odnosa i zajedničkih aktivnosti sa lokalnim vlastima – jedinicama lokalne samouprave. UNDP trenutno implementira aktivnosti u gotovo 90 od 144 jedinice lokalne samouprave širom BiH. Kako bi kvalitetno odgovorio na složenu strukturu lokalnih potreba, UNDP je u pružanju svoje višestruko dimenzionirane pomoći pristupio koristeći regionalni pristup, kroz uspostavu četiri regionalna terenska ureda – u Banjaluci, Bihaću, Mostaru i Srebrenici. Regionalne urede čine voditelj regionalnog ureda te osoblje zaduženo za svakodnevnu interakciju sa lokalnim vlastima i nadzor nad implementacijom aktivnosti u svojoj regiji. Takva će, već postojeća organizacijska infrastruktura biti od instrumentalnog značaja za implementaciju projekta, pri čemu će terenski uredi/koordinatori djelovati kao produžene ruke za podršku i monitoring projektnih intervencija na lokalnom i kantonalnom nivou.

2.4.3. Nivo intervencije

Projekat će primjenjivati višeslojni nivo intervencije, pri čemu će obuhvatiti više nivoe vlasti (od državnih do entitetskih i kantonalnih) te će intenzivno zahvatiti u lokalni nivo, kroz pomoć jedinicama lokalne uprave i širokom spektru društvenih, ekonomskih i privatnih aktera na lokalnom nivou. Premda se ne predviđa nikakva izmjena u zakonodavstvu, moguće je da će biti potrebne određene institucionalne i organizacijske izmjene kao i uvođenje novih podzakonskih akata i internih procedura, kako bi se održala nastojanja osigurana kroz intervencije u projektu.

2.4.4. Metodološki pristupi

Projekat će, kao temeljni metodološki pristup primjenjivati standardiziranu Metodologiju za integrirano planiranje lokalnog razvoja u BiH¹⁶. Ova će se metodologija direktno koristiti u procesu strateškog planiranja na lokalnom nivou, kako bi se podržalo stvaranje i održavanje kritične mase jedinica lokalne uprave koje primjenjuju usaglašeni pristup u izradi lokalnih razvojnih strategija. Glavno njeno obilježje je integracija, kojom se objedinjuju društvene, ekonomske, okolišne i humane dimenzije razvoja. Ova će metodologija poslužiti i kao polazna metoda koja će biti prilagođena i primjenjena i na kantonalnom nivou u FBiH.

Još jedan, ključni metodološki pristup, koji u velikoj mjeri proizlazi iz standardizirane metodologije za strateško planiranje je koncept integriranog upravljanja lokalnim razvojem¹⁷. Ovaj se koncept temelji na standardnom ciklusu lokalnog razvoja i primjenjuje se kao pomoć i u sinergiji sa metodologijom za planiranje lokalnog razvoja, kako bi se omogućilo uspostavljanje sistemskih struktura, funkcija i kapaciteta unutar jedinica lokalne uprave.

Za ukupni uspjeh projekta važan je njegov metodološki vremenski slijed, kojim se omogućava jednostavno nizanje i dodavanje vrijednosti među višestruko dimenzioniranim i uzajamno povezanim procesima.

2.4.5. Transverzalni pristupi/teme

Socijalno uključenost predstavlja horizontalni pristup projekta. Ovaj pristup će biti inkorporiran u procese planiranja i upravljanja lokalnim razvojem kroz sve stadije implementacije projekta, čime će se izražavati i unapređivati kvaliteta života socijalno isključenih grupa.

¹⁶ Metodologija integriranog planiranja lokalnog razvoja (MiPRO), ILDP (SDC/UNDP), 2011., <http://www.undp.ba/index.aspx?PID=36&RID=92>.

¹⁷ Koncept je razvijen u sklopu MTS projekta Side/UNDP-a u 2010., skupa s sveobuhvatnim programom obuke.

Još jednu transversalnu temu predstavlja ravnopravnost polova, podsticanje sudjelovanja žena u projektnim aktivnostima i osiguravanje rodno osjetljivih procesa razvoja.

Partnerstvo je također planirano i kao horizontalni projektni pristup. Angažiranje, predanost i partnerstvo neće biti od važnosti samo za uspješnu implementaciju projekta nego i kao preduslov za održivost njegovih rezultata.

2.4.6. Promocija/vidljivost

Promocija/vidljivost, medijska prisutnost i javna razmjena informacija o aktivnostima i postignućima projekta osiguravaće se redovito. Time će se ne samo informirati i educirati šira publika o različitim aspektima po pitanju lokalnog razvoja nego i pozitivno izgrađivati identitet projekta širom zemlje i izvan njenih granica.

2.4.7. Odgovornost domaćih aktera i održivost

Projekat će, kroz svoje aktivnosti, osigurati prenos i održavanje ključnih proizvoda, procesa i mehanizama sticanja znanja u domenu planiranja i upravljanja lokalnim razvojem na odgovarajuće institucionalne i organizacione partnere u BiH. Ova će nastojanja u konačnici doprinijeti održavanju ukupnog okvira strateškog planiranja u zemlji.

Projekt usvaja strategiju koja podrazumijeva opadanje nivoa pomoći direktnim partnerima, što ima za cilj postepeno smanjivanje vanjske podrške koju nudi projekat i osiguravanje da odgovarajući partneri samostalno usvoje i primijene novouspostavljene radne procese te znanja i vještine. Pored toga, sva pomoć u obuci osmišljena u sklopu projekta zadržaće se kao standardizirani paketi obuke kroz Sistem obuke za jedinice lokalne samouprave u BiH.

I konačno, uzimajući u obzir da projekat predstavlja tipičnu intervenciju izgradnje sistema, njegova će se održivost osigurati putem institucionalnog, organizacionog i proceduralnog inkorporiranja instrumenata, znanja i produkata u svakodnevnu radnu rutinu partnera. Ovo se odnosi na partnere kako na državnom, entitetskom i kantonalnom, tako pogotovu na lokalnom nivou, te na oba entitetska saveza gradova i opština/općina.

Tokom srednjoročnog pregleda projekta potrebno je definirati konkretnu postepenu izlaznu strategiju, uzimajući u obzir najnoviji razvoj i ključna razdoblja u smislu mogućnosti djelovanja, kao i nastojanje odnosno cilj da se u potpunosti konsolidira i stavi u funkciju sistem integriranog planiranja lokalnog razvoja u BiH, vertikalno usklađen sa strategijama na višim nivoima vlasti te finansijskim procesima, koji će producirati održive rezultate razvoja na lokalnom nivou.

2.5. Sinergetsko djelovanje s drugim institucijama

Kao polaznu tačku, Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i UNDP su pažljivo osmislili ovu fazu projekta po značaju blisko povezanu s njihovim strateškim razvojnim prioritetima za BiH, a gdje se posebna pažnja posvećuje uspostavljanju bliske saradnje s drugim projektima trenutno u toku. Stoga se ovaj projekat nadograđuje na rezultate ostvarene tokom svoje prve faze kao i na SDC-ov „Program opštinskog/općinskog razvoja (MDP)“ i „Projekat dobre uprave u oblasti voda i okoliša (GOWADE)“. Važno je napomenuti kako SDC započinje realizaciju projekta „Podrška implementaciji Strategije razvoja BiH i Strategije socijalnog uključivanja BiH“ koji je strateški povezan s ovim projektom. Projektom će se unaprijediti kapaciteti i pomoći Federalnom zavodu za programiranje razvoja FBiH u procesu jačanja vertikalne (entitet-kanton) koordinacije u strateškom planiranju i procesima praćenja i implementacije strategija, te i podržati uspostava jedinica za planiranje/implementaciju u sklopu svakog od kantona.

S druge strane, projektni prijedlog predstavlja segment UNDP-ovog programa integriranog lokalnog razvoja, a u isto vrijeme predviđa blisko sinergetsko djelovanje sa tekućim ili planiranim projektima UNDP-a. Među ovim projektima su: „Sistem obuke za jedinice lokalne uprave“ (MTS), koji prvenstveno finansira Švedska

agencija za međunarodni razvoj i saradnju (Sida) i koji ima za cilj omogućiti uspostavu održivog modela obuke za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave u BiH. Premda se MTS završava krajem 2011. godine, sve potencijalne mogućnosti za njegov nastavak i nadogradnju biće usko povezane s intervencijama u smislu razvijanja kapaciteta u okviru ovoga projektnog prijedloga, kako bi se osigurala ukupna održivost pomoći u domeni obuke pružene u okviru projekta „Sistem obuke za jedinice lokalne uprave“ u BiH. Još jedna za ovaj projekat značajna inicijativa je projekat „Jačanje lokalne demokratije,“ (LOD), koji s odabranim JLS radi na unapređenju njihovih odnosa sa civilnim društvom te omogućava uspostavu seta finansijskih mehanizama za pružanje kvalitetnijih usluga. Moglo bi se ispitati i sinergetsko djelovanje te umnožavanje efekata i sa višedonatorskim „Programom oporavka regije Srebrenice“; „Integriranje upravljanja okolišem/životnom sredinom: povezivanje lokalnih i nacionalnih aktivnosti u Bosni i Hercegovini“m te programom „Demokratska uprava na polju ekonomije - osiguranje pristupa vodosnabdijevanju kroz institucionalni razvoj i infrastrukturu“, koji se finansira putem Fonda za postizanje milenijjskih razvojnih ciljeva.

Nadalje, projekat „Jačanje procesa planiranja u BiH“ koji se trenutno razvija – tehnički twinning projekat u sklopu IPA 2009 osmišljen je kao tehnička podrška Direkciji za ekonomsko planiranje BiH (DEP), a ima za cilj stvaranje sveobuhvatnog procesa planiranja koji u potpunosti odražava zahtjeve procesa evropskih integracija te pomaže u implementaciji, monitoringu i evaluaciji Strategije razvoja BiH 2010.-2013. i Strategije socijalnog uključivanja u BiH. Moguće je zahtijevati strateški savez s ovim predstojećim projektom u smislu premošćivanja sličnih nastojanja i procesa na državnom/entitetskom/kantonlalom i na lokalnom nivou, tamo gdje je to relevantno, odnosno gdje su navedeni strateški dokumenti usvojeni.

Pored toga bi trebalo nastojati uspostaviti strateško partnerstvo s Fondacijom za održivi razvoj FBiH (OdRaz). OdRaz je osnovala Vlada FBiH, izvršni odbor ove Fondacije čini sedam ministara FBiH, a njime predsjedava ministar finansija FBiH. Ova fondacija implementira projekte uglavnom u sektoru lokalnog razvoja te je djelovao kao posrednička agencija za brojne kreditne linije koje je osigurava FBiH, Svjetska banka, IFAD i Vlada Italije. Slično partnerstvo bi se uspostavilo i sa Fondom za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske koji je uspostavljen Odlukom Vlade Republike Srpske radi provođenja razvojnih projekata koje je finansirala Svjetska banka, Vlada Republike Srpske i druge međunarodne i domaće oraganizacije i institucije.

Tražiće se i partnerstvo sa projektom GIZ-a „Jačanje lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini“ (koji je pokrenut u 2011.), koji podržava aktivnosti s ciljem unapređenja kapaciteta 12 jedinica lokalne samouprave u BiH za djelotvorno implementiranje strategija lokalnog razvoja, povezujući ih sa prostornim planiranjem i višegodišnjim finansijskim programiranjem, kroz aktivno sudjelovanje građana.

Bliska će se interakcija ostvariti i sa projektom koji finansira EU „Podrška izgradnji institucionalnih kapaciteta za regionalni i lokalni ekonomski i razvoj malih i srednjih preduzeća ” (2009. – 2012.), koji ima za cilj stimulirati ekonomski rast i generiranje novih mogućnosti zaposlenja čime doprinosi stvaranju osnove za održivi razvoj i ekonomski dijalog. Projekat sarađuje direktno s regionalnim razvojnim agencijama (RDA), jedinicama lokalne uprave, lokalnim razvojnim agencijama te malim i srednjim preduzećima, jačajući njihove kapacitete za upravljanje i angažman u procesima lokalnog ekonomskog razvoja.

Još jedan projekt u ovome sektoru je Projekat upravne odgovornosti (GAP), osmišljen kako bi se izgradili kapaciteti kritične mase općina kako bi bolje služile svojim građanima u sklopu političkih i fiskalnih okvira dobrog upravljanja. Ovaj projekat koji zajednički finansiraju Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), Sida te Vlada Holandije, radi sa 72 jedinice lokalne samouprave pružajući tehničku pomoć i sufinansiranje razvoja zajednica, pomažući svim jedinicama lokalne uprave u BiH po pitanju funkcionalne i fiskalne decentralizacije i stvaranja okruženja poticajnog za demokratsko upravljanje. Druga faza ovog projekta okončat će se do kraja 2012.

Podsticat će se i interakcija s projektom „Lokalno je primarno“ te novom fazom ovoga projekta koji implementira Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (OSCE), koja ima za cilj produbiti angažman građana u pitanjima od općinskog značaja kao sredstvo za osiguravanje pravednog i odgovornog alociranja javnih dobara i usluga. Posebna interakcija odvijat će se po pitanju strateškog planiranja kako na lokalnom tako i na kantonlalom nivou, međuopćinske saradnje, izgradnje kapaciteta lokalnih vlasti (budžetiranje, upravljanje ljudskim resursima), tematskim mrežama namijenjenim jedinicama lokalne uprave kao i po

pitanju predstojeće OSCE-ove inicijative kojom se osigurava podrška vertikalnoj komunikaciji i saradnji među nivoima vlasti u FBiH.

Sinergija će se ostvariti i sa projektom koji finansira Sida pod nazivom “Razvoj kapaciteta entitetskih saveza opština/općina i gradova u BiH”, kojim se nastoje ojačati te dodatno institucionalizirati savezi općina i gradova u BiH, osiguravanjem njihove nezavisnosti, uloge u smislu zagovaranja, jasnih mandata te odgovornosti prema svome članstvu kao i omogućiti izrada strateških dokumenata i usluga, unapređenjem kapaciteta saveza da djeluju kao demokratske, legitimne, transparentne, djelotvorne i održive institucije koje služe kao pružaoci usluga svome članstvu.

2.6. Detaljan opis projektnih aktivnosti

Do 2015. godine sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata i jačanje razvojnih kapaciteta JLS i njihovih socioekonomskih partnera.

AKTIVNOST 1. Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja narednih nivoa vlasti.

<p>Podaktivnost 1.1. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)</p>	<p>1.1.1. Situaciona analiza trenutnog statusa okvira strateškog planiranja i postojećih institucionalnih kapaciteta (funkcionalni pregled).</p> <p>1.1.2. Usaglašavanje aktera na entitetskom i kantonalnom nivou u pogledu mehanizama i procesa za integriranje planiranja na lokalnom nivou u u njihove strateške okvire.</p> <p>1.1.3. Uaglašavanje i primjena konkretnih mehanizama i smjernica za osiguravanje povezanosti lokalnog sa narednim nivoom u procesu finansijskog planiranja strateških prioriteta prema principu <i>odozdo prema gore</i>.</p>	<p>Početak: januar 2012.</p> <p>Kraj: novembar 2012.</p>
<p>Svrha</p>	<p>Cilj ove podaktivnosti je podsticanje konsultacija i angažovanje svih institucionalnih partnera u proces diskusije i postizanja dogovora o okvirima strateškog i finansijskog planiranja u BiH, kojim se lokalni nivo vlasti integriše u strukture i procese narednog nivoa planiranja.</p>	
<p>Opis</p>	<p>Prvi korak je provođenje situacione analize i funkcionalnog pregleda.</p> <p>Situaciona analiza baviće se sljedećim aspektima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrstom i statusom dokumenata za strateško planiranje na svim nivoima vlasti, sa fokusom na entitetski, te kantonalni nivo u FBiH, kao i lokalni nivo; - postojeće zakonske/podzakonske i operativne okvire za usmjeravanje strateškog planiranja i strateškog koordiniranja, programiranje te godišnje i polugodišnje finansijsko planiranje, monitoring, izvještavanje i implementaciju strateških dokumenata (poput internih procedura, uredbi, smjernica, itd.). <p>Funkcionalnim pregledom procijenice se postojeći kapaciteti relevantnih institucija odgovornih za stratešku koordinaciju planiranja, zasnovanu na harmoniziranom obrascu procjene sačinjenom od niza funkcija i procesa, dok se posebna pažnja poklanja podršci u planiranju razvoja na lokalnom nivou.</p> <p>Ovaj korak će biti osmišljen, koordiniran i podržan (naročito u pogledu skupljanja informacija) od strane projektnog tima i regionalnih kancelarija UNDP-a, odnosno regionalnih koordinatora. Vanjski domaći i međunarodni konsultanti biće angažovani kako bi pružili pomoć u ovom koraku.</p> <p>Situaciona analiza i funkcionalni pregled služice kao glavna konceptualna i informaciona osnova, i izvor podataka za naredne korake. Moguće je da sažetak izvještaja o nalazima situacione analize bude štampan i korišten kao informacioni alat u okviru daljeg procesa razvoja dijaloga i podizanja svijesti, te dostavljen svim ključnim relevantnim partnerima radi njihovog informisanja i korištenja. Ovaj korak trajaće do 2 mjeseca.</p> <p>Projektni tim će potom osmisliti strateški koncept za predstojeći proces konsultacija, kojim se ističu njegovi ciljevi, glavni nosioci, relevantni akteri, vremenski slijed, neophodni ulazni podaci, pristupi i alati, kao i očekivani rezultati. Ovo će služiti kao opšta mapa puta za dalje konsultacije u okviru ove aktivnosti. Potom će se organizovati inicijalni uvodni sastanci sa ključnim partnerima kako bi se isti upoznali sa predstojećim procesom i zajedničkim aktivnostima. Nadalje, projektni tim će omogućiti održavanje serije od najmanje 3 okruga stola/radionice, gdje će se razgovarati i postići konsenzus o poziciji lokalnog nivoa vlasti u sistemu planiranja, implementacije, monitoringa i izvještavanja neposrednog višeg nivoa vlasti. Kada su u pitanju stateški dokumenti BiH, aktivnosti će se usmjeriti na uvrštavanje lokalnog nivoa u Plan implementacije Strategije razvoja i Strategije uključenosti BiH, u slučajevima gdje su navedeni dokumenti usvojeni.</p> <p>Podršku navedenim podaktivnostima pružice vanjski domaći konsultant koji će biti odgovoran za nacrt opšteg dokumenta koji će obuhvatiti lokalni nivo vlasti i njegovu interakciju i koordinacijske modalitete sa višim nivoima vlasti. Kao alat za horizontalno širenje znanja, projektni tim će pokrenuti i pripremati elektronsku brošuru na temu strateškog planiranja koja će se periodično distribuirati svim</p>	

	<p>projektnim partnerima, čime će se omogućiti razmjena informacija između relevantnih partnera, te umrežavanje.</p> <p>Uporedo s tim, projektni tim će organizovati seriju radionica sa ciljem razmatranja i postizanja dogovora o određenim konkretnim mehanizmima za omogućavanje povezanosti na principu <i>odozdo prema gore</i>, između lokalnog i neposredno viših nivoa vlasti u pogledu finansijskog planiranja i finansijske podrške strateškim prioritetima na lokalnom nivou. Predviđene su 2 glavne radionice, jedna za FBiH (koja će spojiti lokalni i kantonalni nivo) i jedna za RS (za lokalne vlasti i relevantne institucije na entiteskom nivou). Na osnovu rezultata radionica, biće osmišljene konkretne smjernice za proces finansijskog planiranja na lokalnom nivou, sa naglaskom na povezanosti finansijskog planiranja sa strategijama razvoja, kao i za više nivoe vlasti u pogledu načina konsolidiranja okvira za finansijsko planiranje na nižim nivoima. U tu svrhu, tim će angažovati vanjskog domaćeg konsultanta. Također će se štampati sažeta publikacija o strateškom planiranju i finansijskom sistemu, koja izričito obuhvata lokalni nivo vlasti, te se koristiti kao alat za informisanje, podizanje svijesti i izgradnju kapaciteta.</p>	
Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih indikatora će se mjeriti kvalitet aktivnosti?	Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta	Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta
<ul style="list-style-type: none"> - Odgovor najmanje 80 % ciljanih institucija za planiranje na upitnik o situacionoj analizi; - Sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou uvršten u strateške okvire i operativne procese narednih viših nivoa vlasti kao rezultat procesa konsultacija; - Usaglašenost finansijskog planiranja u pogledu strateških prioriteta na lokalnom nivou sa narednim nivoom planiranja i primjena odgovarajućih smjernica za vertikalnu harmonizaciju. - Najmanje 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstvene smjernice za harmonizirano finansijsko planiranje uzimajući u obzir finansijski okvir strategija lokalnog razvoja, uz pokrenut pilot proces harmonizacije <i>odozdo prema gore</i> između lokalnog i narednog nivoa planiranja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Procjena broja ispitanika obuhvaćenih anketom; - Direktni monitoring i upravljanje procesom od strane projektnog osoblja; - Radna grupa usaglasila smjernice za osiguravanje vertikalne usaglašenosti strateškog planiranja na lokalnom nivou sa narednim nivoom planiranja; - Konsenzus institucionalnih partnera o mogućim mehanizmima i smjericama za osiguravanje vertikalne usaglašenosti u procesu planiranja; - Detaljan monitoring i direktna podrška partnerskim jedinicama lokalne samouprave u toku procesa finansijskog planiranja u 2012. 	<p>Neposredno nakon izrade izvještaja o situacionoj analizi (mart 2012).</p> <p>Neposredno nakon završetka procesa konsultacija (novembar 2012).</p> <p style="text-align: center;">oktobar 2012.</p> <p style="text-align: center;">oktobar – decembar 2012., 2013., 2014.</p>

ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.

AKTIVNOST 1: Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja viših narednih nivoa vlasti

Podaktivnost aktivnost 1.2. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)	1.2.1. Obuka i pružanje tehničke podrške relevantnim institucionalnim partnerima na entitetskom i kantonalnom nivou; 1.2.2. Pružanje podrške za oba SOG-a radi uvođenja jedinice za podršku planiranju lokalnog razvoja.	Početak: januar 2013. Kraj: decembar 2013.
Svrha	Pružiti podršku relevantnim institucijama na entitetskom nivou i indirektno, kantonalnom nivou u FBiH, u procesu osiguravanja djelotvorne integracije strateških dokumenata na lokalnom nivou u strateške dokumente narednih nivoa vlasti, a sve u cilju djelotvornije realizacije prioriteta razvoja na području cijele zemlje. Pored toga, aktivnost će imati pozitivan učinak na provedbu projekata prilagođenih konkretnim potrebama lokalnih zajednica. Podrška će se usmjeriti i na oba SOG-a, kako bi se osiguralo pokretanje i održavanje jedinice za podršku strateškom planiranju na lokalnom nivou.	
Opis	Tehnička podrška prilagođena konkretnim potrebama korisnika bit će ponuđena relevantnim institucijama na entitetskom nivou i, indirektno, institucijama na kantonalnom nivou. Izveštaj o funkcionalnom pregledu, kao i konkretni akcioni planovi pripremljeni u saradnji sa svakom od partnerskih institucija će predstavljati osnovu za definiranje paketa podrške. Ovim dokumentima dogovorit će se konkretan obim, ciljevi, očekivani rezultati i vremenski okvir za transfer alata i rezultata ostvarenih u okviru projekta na svaku od odgovarajućih institucija. Prikaz mogućeg obima podrške dat je u u prilogu ovog dokumenta. Projektni timovi će raditi na osmišljavanju ovoga koraka, kao i na pružanju pomoći u njegovoj realizaciji i osiguravanju kvaliteta. Regionalan kancelarija UNDP-a /koordinator u Banja Luci imaće posebnu ulogu u osiguravanju kvaliteta u sklopu pružanja pomoći partnerima u RS. Pored toga, u cilju pružanja konkretne podrške partnerskim institucijama u sklopu projekta bit će angažovano nekoliko domaćih stručnjaka (instruktora ili mentora). Proces rada na unapređenju znanja, vještina i sposobnosti (proces izgradnje kapaciteta) će trajati 12 mjeseci a zasnivaće se na memorandumu o razumijevanju koji će se potpisati između UNDP i partnerskih institucija. Uporedo će se raditi na jačanju institucionalnih kapaciteta oba SOG-a, a posebno u pogledu uvođenja jedinice za podršku strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou. Kao prvi korak, definiraće se i usagasiti obim jedinice za podršku, alati i osoblje potrebno za njeno dugoročno kvalitetno funkcionisanje. Ovaj koncept će također poslužiti za izradu akcionog plana u kojem će biti naznačeni konkretni koraci koje treba poduzeti, vrsta podrške i vremenska dinamika njenog pružanja, ključne aktivnosti i rezultati. U sklopu projekta će se također u ograničenom obimu osigurati tehnička podrška izvana, kako bi se osiguralo pružanje tehničke pomoći partnere u oba SOG-a te njihovo obučavanje i usavršavanje na radnom mjestu u trajanju do 8 mjeseci. U sklopu projekta će se također podržati otvaranje po jednog novog radnog mjesta u sekretarijatima/stručnim službama oba SOG-a u trajanju od godinu dana, koja će direktno biti vezana uz stvaranje i učvršćivanje jedinice za podršku strateškom planiranju, kao i jedinice za obuku u sklopu SOG-ova. Paralelno sa ovim procesom, SOG-vi će raditi na iznalaženju novih načina finansijske podrške ili projekata u cilju dugoročnog održavanja ove funkcije, u čemu će ih također ovaj projekat podržati. Jedinica za podršku planiranju lokalnog razvoja će generalno uključivati (ali neće nužno biti ograničena na) sljedeće elemente: i) tematske informacije na web stranici o strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou i objavljivanje relevantnih materijala (metodologija za strateško planiranje i drugi relevantni materijali, priručnici za obuku, i dr.); ii) <i>help-desk</i> koji će pružati informacije i davati odgovore na pitanja koja često postavljaju jedinice lokalne samouprave, te ukazivati na pozitivne primjere iz prakse i najnovija dostignuća u ovoj oblasti; pružanje informacija lokalnim vlastima u vezi sa obukom i mogućnostima razvoja kapaciteta i još konkretnije – u vezi sa onima koje nudi Sistem obuke za zaposlene	

	<p>u jedinicama lokalne samouprave; prikupljanje i distribucija podataka vezanih za eksperte i pružaoce usluga na području strateškog planiranja i upravljanja; iii) promocija u medijima (TV programi, novine i dr.). U sklopu ove podrške biće također obuhvaćena i obuka osoba koje imaju ključnu ulogu pri formiranju jedinice podrške i njenog stavljanja u funkciju.</p> <p>Pružiće se i podrška sekretarijatima/stručnim službama oba SOG-a kod iznalaženja raspoloživih vanjskih izvora finansiranja i izrade prijedloga projekata u svrhu osiguravanja dugotrajnog i kvalitetnog funkcionisanja i proširenja jedinice za podršku strateškom planiranju i upravljanju. Također će se podržati uspostavljanje odbora/komisija za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem (ili će se ojačati trenutno postojeći tematski odbori/komisije) u okviru SOG-ova. Njihova podrška će biti usmjerena na davanje savjeta i smjernica iz oblasti integrisanog planiranja i upravljanja lokalnim razvojem. Prikaz mogućeg obima pomoći dat je u u prilogu ovog dokumenta.</p> <p>U toku realizacije ovoga koraka potrebno je uspostaviti blisku saradnju sa projektom „Razvoj kapaciteta entitetskih Saveza općina/opština i gradova u BiH”. Nadalje, potrebno je uspostaviti i stratešku koordinaciju i sinergiju između novouspostavljenih jedinica za podršku strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou sa jedinicama za obuku koji djeluju u okviru oba SOG-a, a u okviru entitetskih sistema obuke za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave.</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Funkcionalni kapaciteti relevantnih struktura za planiranje kako bi se koordiniralo i podržalo planiranje lokalnog razvoja osnaženi za najmanje jedan nivo u odnosu na osnovni status; - Jedinica za podršku strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou uspostavljena u okviru oba SOG-a do kraja 2013. - Jedinica za podršku strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou u okviru oba SOG-a funkcionalna do 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> - Procjena funkcionalnog kapaciteta izlazne faze. - Direktni nadzor i upravljanje procesom od strane projektnog osoblja; <ul style="list-style-type: none"> - Portfolio usluga koje pružaju SOG; - Imenovanje odgovorne osobe/a u Sekretarijatu/Stručnoj službi oba SOG-a zadužene za uspostavljanje i djelovanje jedinice za podršku strateškom planiranju na lokalnom nivou; - Monitoring projektnog tima 	<p>Neposredno nakon pružanja pomoći (decembar 2013.).</p> <p>Neposredno nakon pružanja pomoći (decembar 2013).</p> <p style="text-align: center;">2014.</p>

<p>ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.</p>		
<p>AKTIVNOST 1: Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja viših narednih nivoa vlasti.</p>		
<p>Propratna aktivnost 1.3. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)</p>	<p>1.3.1. Izrađena i institucionalno prihvaćena metodologija za strateško planiranje na kantonalnom nivou u FBiH.</p> <p>1.3.2. Pilot primjena novoizrađene metodologije za planiranje razvoja u najmanje jednom kantonu u FBiH.</p>	<p>Početak: februar 2012.</p> <p>Kraj: mart 2013.</p>
<p>Svrha</p>	<p>Glavna svrha ove podaktivnosti je prilagođavanje standardizirane metodologija za planiranje lokalnog razvoja za kantonalni nivo u FBiH, kao i njena institucionalizacija i pilot primjena. Ovi koraci će rezultirati u stvaranju učinkovitih veza između kantonalnog lokalnog nivoa u FBiH, kao i omogućavanjem primjene više sistematskog i metodološkog pristupa strateškom planiranju u praksi u kantonima.</p>	
<p>Opis</p>	<p>Kao prvi korak, projekat će provesti analizu postojećeg zakonskog okvira u kantonima u oblasti strateškog planiranja, a kako bi se identificiralo stanje i mogućnost da se jedinstven pristup strateškom planiranju prihvati na kantonalnom nivou u FBiH. Tačnije, analizom zakona utvrdiće se moguće početne tačke za i) vertikalnu integraciju između lokalnog, kantonalnog i entitetskog nivoa; ii) mogućnosti za institucionalno prihvaćanje jedinstvenog pristupa za integralno planiranje na kantonalnom nivou. Za ovaj korak, angažovaće se vanjski domaći stručnjaci, dok će projektni tim osigurati kvalitetu.</p> <p>Nadalje, projektni tim će izvršiti prilagođavanje metodologije za planiranje lokalnog razvoja za potrebe planiranja na nivou kantona, a na osnovu praktičnog iskustva iz njene primjene. U pogledu pilot primjene standardizirane metodologije za planiranje razvoja na nivou kantona, projektni tim će uzeti u obzir sljedeće kriterije: i) da što više jedinica lokalne samouprave u kantonu već ima integrirane razvojne strategije, što će omogućiti kvalitetniji proces planiranja i vertikalnu povezanost između dva nivoa; ii) kantonalna vlada je izrazila spremnost da provede participatorni i integrirani proces strateškog planiranja, koji uzima u obzir potrebe jedinica lokalne samouprave.</p> <p>Tokom pilot primjena jedinstvene metodologije za planiranje razvoja kantona projekat će osigurati tehničku podršku i obuku koja će predthoditi svakoj od faza procesa planiranja, a kroz angažman vanjskih pružaoca usluga. Projektni tim će biti zadužen za osiguravanje kvaliteta, monitoring i podršku ovom procesu, uz podršku nadležne regionalne kancelarije UNDP-a / koordinatora.</p> <p>Iako će projektni tim biti zadužen za prilagođavanja metodologije za planiranje razvoja za nivo kantona, sam proces će voditi radna grupa koja će biti formirana u ovu svrhu (sastavljena od relevantnih institucija i stručnjaka na nivou kantona) a koja će usaglasiti glavne principe i pristupe planiranju razvoja na kantonalnom nivou. Nakon što kantonalna grupa za strateško planiranje usvoji metodologiju za planiranje razvoja kantona i na temelju potencijalno identificiranih i razmatranih mogućnosti u cilju njene institucionalizacije, projekt će provesti aktivnosti podrške, kako bi se potaknulo institucionalno prihvaćanje novoizrađene metodologije. Nadalje, tokom druge, treće i završne godine provedbe, projekat će omogućiti realizaciju projekata međuopćinske/međuopštinske saradnje partnerskih JLS koje proizilaze iz strategija lokalnog razvoja i prepoznate su kao prioritetne u novoizrađenim kantonalnim strategijama razvoja.</p> <p>Predviđeno je da će se ove aktivnosti odvijati u periodu od 14 mjeseci s početkom predviđenim u prvoj polovini 2012. godine, uz određenu propratnu pomoć krajem 2013., odnosno početkom 2014. godine.</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>

kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?	utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta	
<ul style="list-style-type: none"> - Razvijena i institucionalno prihvaćena metodologija za strateško planiranje na kantonalnom nivou u FBiH. - Pilot primjena novoizrađene metodologije za planiranje razvoja u najmanje jednom kantonu u FBiH. - Izrađena barem jedna integrisana strategija razvoja kantona, koja uzima u obzir strateške prioritete svojih JLS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće relevantnih aktera u procesu izrade metodologije za planiranje razvoja kantona kroz konsultacije. - Direktni nadzor i upravljanje procesom od strane projektnog osoblja; - Monitoring projektnog tima. 	<p>Neposredno nakon pružanja pomoći (mart 2012.).</p> <p>Neposredno nakon pružanja pomoći (april 2013.).</p>

ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.

AKTIVNOST 1: Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja viših narednih nivoa vlasti.

Podktivnost 1.4. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)	<p>1.4.1. Usaglašavanje i primjena koncepta finansijske podrške lokalnom razvoju u skladu sa strateškim prioritetima na lokalnom nivou.</p> <p>1.4.2. Istražene mogućnosti uspostavljanja entitetskih fondova za lokalni razvoj (FLR) i njihovo stavljanje u funkciju.</p>	<p>Početak: januar 2013.</p> <p>Kraj: decembar 2014.</p>
Svrha	<p>Uložiće se naponi kako bi se institucije vlasti i mehanizmi za javno finansiranje na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou podstakli da usmjere postojeća javna sredstva na lokalni razvoj na osnovu strateških prioriteta na lokalnom nivou i na taj način doprinesu djelotvornijoj implementaciji lokalnih strategija razvoja. Ispitaće se mogućnost uspostavljanja entitetskih fondova za lokalni razvoj kao mehanizama za podršku implementaciji lokalnih strategija razvoja u skladu sa širim razvojnim prioritetima.</p>	
Opis	<p>Prvi korak u provođenju ove aktivnosti će biti inicijalno istraživanje i komunikacija projektnog tima sa ključnim sektorskim ministarstvima i postojećim javnim/drugim vrstama fondova na svim nivoima vlasti, sa ciljem identifikovanja buduće finansijske podrške (grantovi) za lokalni razvoj koja će se dodijeliti u periodu 2012. do 2013. godine. Nakon što se identifikuju takve potencijalne grant šeme, projektni tim će skupa sa predstavnicima lokalnih vlasti i SOG-ovima podstaći održavanje 2 okrugla stola na entitetskom nivou sa ciljem da se: i) lokalnim vlastima kolektivno predstave buduća mogućnost finansiranja od strane resornih ministarstava, i ii) zagovara, putem JLS i njihovih SOG-ova, povezanost dostupne finansijske podrške sa postojećim prioritetnim projektima u okviru lokalnih strategija razvoja (uvrštavanjem opštih kriterija za postojanje strategije lokalnog razvoja i relevantnost projekta koji se prijavljuje za dodjelu grantova). Ukoliko to bude relevantno, predstavnici međunarodne zajednice koja dodjeljuje finansijsku pomoć lokalnim vlastima, također mogu biti angažovani kako bi ovi naponi dobili na značaju. Pored toga, kako bi se premostio i olakšao proces prijavljivanja projekata JLS za vanjske fondove (javne, privatne i/ili druge vrste), projektni tim će kreirati sveobuhvatnu elektronsku novinsku publikaciju pod nazivom „Mogućnosti finansijske podrške projektima na lokalnom nivou u BiH“, koja će se dva puta godišnje ažurirati i distribuirati partnerskim JLS. Kada je u pitanju vremenski period, ovaj korak trajaće između 10 do 12 mjeseci u</p>	

	<p>toku prve godine implementacije projekta. Međutim, projektni tim će u narednim godinama projekta, putem sastanaka sa relevantnim partnerima, poduzimati slične zagovaračke korake kako bi se osiguralo postepeno povećanje broja mehanizama za javno finansiranje na području lokalnog razvoja, čime se uspostavlja povezanost sa strategijama lokalnog razvoja.</p> <p>Kada je u pitanju uspostavljanje fondova za lokalni razvoj (FLR) na entitetskom nivou, projektni tim će održati niz koordinacijskih sastanaka sa relevantnim institucijama sa ciljem da se prezentuju, dogovore i mobilišu sredstva za uspostavljanje FLR-ova u svakom od entiteta. Proces pripreme, pregovaranja i postizanja dogovora o FLR-ovima trajaće do 12 mjeseci, i to tokom 2013. Kada i ukoliko se postigne dogovor između relevantnih insitucija o modalitetima i uslovima uspostavljanja FLR u svakom entitetu, projekat će datim institucijama osigurati kontinuiranu tehničku pomoć u cjelokupnom procesu pripreme, pokretanja, upravljanja, implementacije i procjene uticaja projekata iz prvog ciklusa FLR-ova u svakom od entiteta. Prvi ciklus podrške projektima JLS iz FLR-a predviđen je za 2014. godinu.</p> <p>Kao što je izričito navedeno u ovom projektnom dokumentu, u slučaju da relevantne insitucije ne postignu dogovor o uspostavljanju FLR-ova, prema odluci Projektnog odbora, predviđena finansijska sredstva za ovu intervenciju, u iznosu od 800.000 USD, biće iskorištena za istu svrhu – tj. podršku implementaciji prioritetnih projekata na lokalnom nivou putem grant šeme na konkurentskoj osnovi, kojom će upravljati UNDP, a koja će biti otvorena samo za 43 partnerske JLS.</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>
<p>- Javni finansijski mehanizmi u BiH koji podržavaju lokalni razvoj i primjenjuju kriterije u pogledu povezanosti predloženih projekata sa prioritetima iz lokalnih strategija razvoja pogresivno će rasti svake naredne godine na sljedeći način: 2 javna finansijska mehanizma u 2013. i 3 javna finansijska mehanizma u 2014.;</p> <p>- Najmanje 3 radionice/okrugla stola biće organizovana kako bi se razgovoralo o ovom konceptu sa ministarstvima na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou.</p> <p>- Entitetski FLR, zasnovani na finansijskoj podršci projekta, kao i sufinansiranju entitetskh vlada sa najmanje 30% i krajnjih korisnika sa 10% od vrijednosti finansijskog doprinosa ILDP-a, djeluju kao mehanizam podrške realizaciji strateških prioriteta na lokalnom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Objavljeni javni pozivi za podnošenje prijedloga za podršku projektima JLS iz grant šeme. - Relevantna projektna dokumentacija. - Javni poziv za prijedlog projekata koje objavljuje FLR. <ul style="list-style-type: none"> - Prijave za projekte FLR. - Evidencija o implementaciji projekata FLR. - Nezvanične povratne informacije krajnjih korisnika FLR-a. 	<p>maj 2013., novembar 2014.</p> <p>januar – oktobar 2013.</p> <p>januar – maj 2014.</p>

<p>razvoju;</p> <ul style="list-style-type: none">- Najmanje 10 opsežnih projekata iz strategija razvoja JLS realiziraju se uz podršku FLR, a bave se rješavanjem direktnih potreba lokalnih zajednica i imaju pozitivan uticaj na život najmanje 3000 građana.		
---	--	--

ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.

AKTIVNOST 2: Podrška participatornom i integriranom planiranju i upravljanju lokalnim razvojem i jačanje razvojnih partnerstava.

<p>Podktivnost 2.1. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)</p>	<p>2.1.1. Provedena procjena kapaciteta za planiranje i upravljanje razvojem u okviru partnerskih JLS.</p> <p>2.1.2. Pružena obuka i tehnička podrška partnerskim JLS u procesu participatorne izrade njihovih integriranih strategija razvoja.</p> <p>2.1.3. Partnerstva za razvoj lokalnih zajednica uspostavljena u svim partnerskim JLS i djelotvorno učestvuju u procesu strateškog planiranja.</p>	<p>Početak: januar 2012.</p> <p>Kraj: juli 2013.</p>
<p>Svrha</p>	<p>Putem ove podaktivnosti, projekat će podržati dalju harmonizaciju planiranja razvoja na lokalnom nivou kroz postepeno širenje primjene standardizirane metodologije za planiranje lokalnog razvoja i kreiranje kritične mase JLS koje primjenjuju integrirani i participatorni pristup planiranju razvoja.</p>	
<p>Opis</p>	<p>Ova podaktivnost će se odvijati uglavnom na lokalnom nivou. U prvom koraku, izvršiće se odabir oko 20 partnerskih JLS, na temelju otvorenog poziva za izražavanje interesa i primjene kriterija za odabir (prethodno navedeni u okviru ovog projektnog dokumenta). Nakon ocjene prijava u skladu s kriterijima za odabir, najviše 22 do 25 JLS će ući u uži izbor, nakon čega će regionalne kancelarije UNDP-a/ koordinatori provesti procjene na licu mjesta u cilju odabira konačnih projektnih partnera. Predviđeno je da ovaj korak traje do 2 mjeseca.</p> <p>Sljedeći korak će biti početna procjena kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja u svim partnerskim JLS, na osnovu metodologije kreirane i primijenjene tokom prve faze projekta. Procjenu kapaciteta će vršiti regionalne kancelarije UNDP-a/ uz podršku ILDP tima, a na osnovu postojećih strateških dokumenata JLS, njihovih organizacionih struktura, ljudskih resursa i kapaciteta za provođenje procesa planiranja i implementaciju strategija razvoja. Procjena će rezultirati pojedinačnim izvještajima za svaku od partnerskih JLS, uključujući i određeni analitički pregled kritičnih nedostataka u kapacitetima tokom predstojećeg procesa planiranja. Procjena će se ponovno primijeniti u završnoj fazi pomoći partnerskim JLS, kako bi se konkretno izmjerio napredak u izgradnji kapaciteta. Navedeni korak će trajati otprilike mjesec dana.</p> <p>U cilju upoznavanja s dobrim praksama u oblasti integriranog i participatornog planiranja i upravljanja lokalnim razvojem, za predstavnike partnerskih JLS organiziraće se studijsko putovanje u jednu od zemalja članica Evropske unije. Tačnije, studijska posjeta će učesnicima predstaviti uspješne modele planiranja i upravljanja lokalnim razvojem. Navedena aktivnost će trajati oko mjesec dana (uključujući pripremu za studijsko putovanje).</p> <p>Istovremeno, projektni tim će pripremiti paket obuke i tehničke podrške za svaku od partnerskih JLS, kako bi im se pomoglo u procesu strateškog planiranja, uz istovremeno usvajanje suštinskih znanja, razumijevanja i vještina za svaki od koraka ovog zahtjevnog procesa. Ovdje se predviđa korištenje već razvijenog paketa sveobuhvatne obuke u oblasti planiranja lokalnog razvoja iz prve faze projekta, kao i praktičnih iskustava. Faza procesa planiranja koja se odnosi na prikupljanje i obradu statističkih podataka za izradu socio-ekonomskih analiza u partnerskim JLS će zahtijevati posebnu pažnju i podršku, te će projekat ponuditi jedinstven alat za prikupljanje podataka. Predviđeno trajanje ovog koraka je oko 12 mjeseci.</p>	

	<p>Tokom procesa pružanja tehničke podrške i obuke na lokalnom nivou, projekat će aktivno podržavati osnivanje partnerstava za razvoj lokalnih zajednica, kao savjetodavnih tijela u procesu strateškog planiranja koji omogućavaju učešće šire zajednice. Posebna pažnja u ovom procesu će se usmjeriti na uključivanje socijalno isključenih grupa kao i ravnopravnost spolova, posebno putem sastanaka fokus grupa i poticanje njihovog angažmana u procesu planiranja. U cilju jačanja kapaciteta lokalnih socioekonomskih partnera, projekat će ponuditi specifičnu obuku za ciljne učesnike u oblasti participatornog kreiranja politika i učešća građana i izgradnje kapaciteta moderatora u zajednici (na osnovu paketa obuke izrađenog u prvoj fazi projekta).</p> <p>U cilju povećanja učinkovitosti javnih rasprava i rada partnerskih grupa za razvoj, pružiće se tehnička podrška i interaktivna obuka za moderatore u zajednici (kroz angažman vanjskih pružaoca usluga) i realizirati dvije obuke za po najmanje dva predstavnika iz svake partnerske JLS. U procesu izrade obuke u ovoj oblasti, mogla bi se razmotriti švicarska ekspertiza, s obzirom na vodeće iskustvo Švicarske u ovoj oblasti. Novoobučeni moderatori iz lokalnih zajednica će također biti neposredno angažovani u participatornom procesu planiranja kao ko-moderatori partnerskih grupa za razvoj. Predviđeno trajanje ovog koraka je oko 12 mjeseci</p> <p>Predviđene aktivnosti će obuhvatiti period od 18 mjeseci počevši od trenutka pokretanja projekta.</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kapaciteti za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem najmanje 20 JLS u BiH unapređeni za najmanje 1 nivo u odnosu na početno/ulazno stanje kapaciteta; - Najmanje 20 partnerskih JLS izradilo integrirane strategije lokalnog razvoja uz šire učešće lokalnih zajednica; - Osnaženi kapaciteti najmanje 20 moderatora partnerskih grupa za razvoj u JLS; - Uspostavljena partnerstva za razvoj zajednica u najmanje 20 partnerskih JLS (uz uključivanje najmanje 40 građana po lokalitetu), koja su osposobljena za preuzimanje savjetodavne uloge u procesu strateškog planiranja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Izlazne procjene kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja. - Odluke Općinskih vijeća/Skupština opština. - Relevantna projektna dokumentacija (potvrde realizacije obuke, evaluacija od strane učesnika). - Neformalne povratne informacije od učesnika. - Izjave o partnerstvu kojim se uspostavljaju partnerske grupe za razvoj u JLS.. <ul style="list-style-type: none"> - Zapisnici s sjednica / sastanaka partnerskih grupa za razvoj u zajednici. - Medijske publikacije, saopštenja, fotografije. 	<p>februar 2012.</p> <p>juli 2013.</p> <p>januar – juli 2013.</p>

ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.

AKTIVNOST 2: Podrška participatornom i integriranom planiranju i upravljanju lokalnim razvojem i jačanje razvojnih partnerstava.

<p>Podaktivnost 2.2. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)</p>	<p>2.2.1. Osnaženi funkcionalni kapaciteti partnerskih JLS za upravljanje lokalnim razvojem;</p> <p>2.2.2. Partnerske grupe za razvoj aktivno učestvuju kao partneri lokalnih vlasti u procesu monitoringa i provedbe strategija razvoja.</p> <p>2.2.3. Osnaženi kapaciteti lokalnih aktera kao moderatora u zajednici;</p> <p>2.2.4. Povećan pristup partnerskih JLS javnim / drugim izvorima finansiranja kroz tehničku podršku u izradi projekata i posredovanje;</p> <p>2.2.5. Partnerskim JLS pružena podrška za realizaciju prioritetnih projekata koji proizilaze iz njihovih strategija razvoja.</p>	<p>Početak: januar 2012.</p> <p>Kraj: oktobar 2014.</p>
<p>Svrha</p>	<p>Ova podaktivnost će ojačati funkcionalne kapacitete JLS da učinkovito upravljaju lokalnim razvojnim procesima i provode strategije razvoja kako bi se u lokalnim zajednicama ostvarili konkretni razvojni rezultati.</p>	
<p>Opis</p>	<p>Ciljne grupe u okviru ove podaktivnosti, ovisno o njenim specifičnim podprocesima, uključuju: i) JLS iz prethodne faze projekta, s obzirom da ispunjavaju kriterije navedene u okviru ovog projektnog dokumenta, i ii) novoodabrane JLS koje su prošle kroz proces strateškog planiranja uz podršku projekta.</p> <p>Odabir partnerskih JLS koje su učestvovala u prvoj fazi projekta će se temeljiti na prethodno opisanim kriterijima, a sam proces će provesti ILDP tim i regionalne kancelarije UNDP-a/ koordinatori. Predviđeno je da ovaj korak traje do mjesec dana.</p> <p>Projektni tim je zadužen za pripremu paketa obuke i tehničke podrške koje će se ponuditi partnerskim JLS u procesu operacionalizacije i implementacije njihovih integriranih strategija razvoja. Sveukupna podrška će se zasnivati na procesu i biće usmjerena na rezultate, a u velikoj mjeri će se pružati po principu geografskih klastera, što će omogućiti razmjenu iskustava i saradnju JLS. Ovakav pristup će se prvo realizirati u partnerskim JLS iz prethodne faze projekta koje već imaju usvojene strategije razvoja. Nakon što druga grupa JLS završi s procesom strateškog planiranja, primijenjivaće se isti pristup u izradi i realizaciji obuke i paketa tehničke podrške. Odabir pružaoca usluga za tehničku podršku i obuku će se izvršiti na osnovu standardnih procedura javnih nabavki UNDP-a.</p> <p>Trajanje ovog koraka je 3 do 4 mjeseca.</p> <p><u>Dizajn i korištenje elektronskog pomoćnog alata za upravljanje lokalnim razvojem:</u> jedan od nedostataka koji je identificiran u prethodnoj projekta je relativno slabo praćenje realizacije strategija razvoja u JLS, od povezivanja procesa planiranja i realizacije prioriteta, te njihovog daljeg povezivanja s budžetskim ciklusom.</p> <p>Uspješno unapređenje praćenja realizacije strategija razvoja će također zahtijevati određena ulaganja u nabavku odgovarajućeg softvera/baze podataka. Ovaj softver bi omogućio praćenje procesa u JLS u svim fazama realizacije strategije razvoja i pojedinačnih projekata, uključujući i finansijske aspekte. Odabir pružaoca usluga za izradu softvera će se izvršiti na osnovu standardnih procedura javnih nabavki UNDP-a.</p> <p>Ova aktivnost će trajati oko 3 - 4 mjeseca.</p>	

	<p>Osim toga, projektni tim će koordinirati proces izrade novih programa obuke u oblasti upravljanja lokalnim razvojem za partnerske JLS. Predviđena je izrada 3 nova programa obuke za koju će biti angažirani eksterni pružaoci usluga.</p> <p>Jedan od osnovnih alata za učenje prilikom realizacije tehničke podrške i paketa obuke će biti „Priručnik za upravljanje integriranim lokalnim razvojem“, izrađen u okviru projekta „Sistem obuke za jedinice lokalne samouprave“ koji će se štampati u okviru ILDP-a (najmanje 300 primjeraka) i distribuirati partnerskim JLS.</p> <p>Nakon odabira i angažmana pružaoca usluga, pokrenuće se sama realizacija obuke i tehničke podrške u oblasti upravljanja lokalnim razvojem i provedbi strategija razvoja za prvu grupu partnerskih JLS. Projekat će aktivno podržavati, pratiti i osiguravati kvalitet procesa putem regionalnih kancelarija, a predviđeno trajanje je oko 12 mjeseci. Krajem 2013. godine, kada druga grupa partnerskih JLS okonča proces strateškog planiranja, primijeniće se isti pristup izradi, nabavci i isporuci paketa obuke i tehničke podrške.</p> <p>Tokom ovog procesa, projekt će i dalje nastaviti da podržava Partnerstva za razvoj lokalnih zajednica i podstiče njihov angažman u procesima realizacije strategija razvoja, uz paralelno jačanje njihovih kapaciteta. Program obuke za moderatore u zajednici će biti realiziran putem dvije obuke za najmanje po 2 predstavnika iz svake partnerske JLS. Moderiranje sastanaka partnerskih grupa za razvoj mogu obavljati neki od ranije obučeni moderatora iz zajednice, koji bi bili angažovani kao konsultanti.</p> <p>Tokom cijelog procesa, projekat i regionalne kancelarije UNDP-a/ koordinatori će partnerskim JLS pružati podršku u kvalitetnoj izradi projektnih prijedloga i identifikaciji potencijalnih izvora finansiranja. Rezultati ove aktivnosti će se mjeriti jednom godišnje u odnosu na postotak povećanja sredstava koje su lokalne vlasti privukle iz eksternih izvora.</p> <p>Poticajna sredstva su zamišljena kao finansijski mehanizam za podršku realizaciji prioritetnih projekata koji proizlaze iz usvojenih strategija razvoja u partnerskim JLS (u skladu sa ranije opisanim kriterijima). Predviđeno je djelovanje u dva ciklusa: u prvom ciklusu će se izdvojiti do 500.000 USD za podršku projektima partnerskih JLS iz prve faze projekta, i to na konkurentskoj osnovi, gdje je prag za pojedinačni projekat 70.000 USD.</p> <p>Drugi ciklus dodjele poticajnih sredstava (s indikativnim finansijskim paketom od 500.000 USD) otvoriće se nakon što partnerske JLS koje su finalizirale procese strateškog planiranja usvoje strategije i uđu u fazu primanja podrške za upravljanje lokalnim razvojem i realizaciju strategija razvoja. U drugom ciklusu će koristiti nekonkurentni modalitet za dodjelu sredstava za podršku manjim projektima, gdje će se svakoj partnerskoj JLS dodijeliti grant u iznosu do 30.000 USD za podršku realizaciji prioritetnih projekata iz strategija razvoja, uz njihovo sufinansiranje od 40% od ukupne vrijednosti projekta.</p> <p>Svaki ciklus dodjele poticajnih sredstava će biti otvoren tokom perioda od 5 do 7 mjeseci. Ukupni obuhvat, ciljevi, kriteriji i očekivani rezultati će se temeljiti na setu općih kriterija, a koje će projektni tim dodatno razraditi, uz sugestije regionalnih kancelarija UNDP-a/ koordinatora. Poticajna sredstva će dodijeljivati na osnovu NIM modaliteta UNDP-a (JLS provode postupak odabira projekata, kao i postupak javnih nabavki), a regionalne kancelarije UNDP-a/ koordinatori će imati ključnu ulogu nadzora u ovom procesu.</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>
<p>- Najmanje 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstvene smjernice za usklađivanje finansijskog planiranja i izrade budžeta, uzimajući u obzir finansijske okvire</p>	<p>- Budžeti za 2013. godinu i finansijske perspektive 20 partnerskih JLS.</p>	<p>januar 2012.</p>

<p>svojih razvojnih strategija;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilotiran mehanizam usklađivanja procesa finansijskog planiranja strateških prioriteta između lokalnih i neposrednih viših nivoa vlasti prema principu <i>odozdo prema gore</i>; - Najmanje 20 JLS u BiH unaprijedilo kapacitete za upravljanje lokalnim razvojem i međuopštinsku / međuopćinsku saradnju za najmanje 1 nivo u odnosu na inicijalnu procjenu kapaciteta; - 43 partnerske JLS povećale stopu realizacije svojih godišnjih planova razvoja za najmanje 20% u 2013. i 25% u 2014. godini; - 43 partnerske JLS povećale stepen mobilizacije finansijskih sredstva iz eksternih izvora za najmanje 10% u usporedbi s prethodnom godinom tokom 2013. i 15% u 2014. godini; - Najmanje 3.000 građana u partnerskim JLS imaju neposredne koristi od poboljšane javne infrastrukture. - Partnerstva za razvoj zajednice funkcionalna u okviru najmanje 20 partnerskih JLS i preuzimaju nadzornu ulogu u procesu provedbe strategija razvoja; - Osnaženi kapaciteti najmanje 20 moderatora u zajednici unutar partnerskih JLS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Izlazne procjene kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja. - Izlazne procjene kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja. - Godišnji izvještaji načelnika; finansijski izvještaji partnerskih JLS. - Relevantna projektna dokumentacija. - Neformalne povratne informacije od učesnika. - Izjave o partnerstvu kojim se uspostavljaju partnerske grupe za razvoj u JLS.. <ul style="list-style-type: none"> - Zapisnici s sjednica / sastanaka partnerskih grupa za razvoj u lokalnim zajednicama. - Medijske publikacije, saopštenja, fotografije. 	<p>februar 2013.</p> <p>septembar - oktobar 2014.</p> <p>Godišnje.</p> <p>januar 2013., januar 2014.</p> <p>oktobar 2012.</p> <p>maj 2012. – maj 2014.</p>
--	---	--

<p>ISHOD: Do 2015. godine, sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz pojačanu vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata zemlje i jačanje JLS i njihovih socioekonomskih partnera.</p>		
<p>AKTIVNOST 2: Podrška participatornom i integriranom planiranju i upravljanju lokalnim razvojem i jačanje razvojnih partnerstava.</p>		
<p>Podaktivnost 2.3. Rezultati (Broj aktivnosti prema Atlasu)</p>	<p>2.3.1. Osnaženi kapaciteti JLS u oblasti međuopštinske / međuopćinske saradnje; 2.3.2. Podržan pilot projekat međuopštinske / međuopćinske saradnje i učinkovitijeg pružanja usluga.</p>	<p>Početak: februar 2012. Kraj: mart 2015.</p>
<p>Svrha</p>	<p>Navedena prodaktivnost će pružiti podršku razvoju kapaciteta i pokretanju inicijativa međuopćinske/međuopštinske saradnje usmjerene na inovativno pružanje usluga JLS te doprinos realizaciji lokalnih strategija razvoja.</p>	
<p>Opis</p>	<p>Standardizirana metodologija za planiranje lokalnog razvoja propisuje da su međuopćinske/međuopštinske inicijative sastavni dio strategija lokalnog razvoja. Projekat će poduzeti nekoliko konkretnih koraka u cilju učinkovitije realizacije strategija, akumuliranja novih praksi, iskustava i znanja iz oblasti međuopštinske / međuopćinske saradnje.</p> <p>Inicijalno, izradiće se program praktične obuke u oblasti međuopštinske / međuopćinske saradnje, uz prpratni priručnik prilagođen korisnicima. Glavni aspekti koji će se obraditi uključuju zakonski i institucionalni okvir, dobre prakse, modalitete upravljanja, izazove, iskustva iz BiH i drugih zemalja svijeta. Projekat će se koristiti usluge eksternog pružaoca usluga za izradu programa obuke i priručnika u oblasti međuopštinske / međuopćinske saradnje. Ovaj korak će trajati 2 mjeseca.</p> <p>Program praktične obuke će se potom realizirati u svim partnerskim JLS u fazi pružanja tehničke pomoći za jačanje lokalnih kapaciteta za upravljanje razvojem, dok priručnik za međuopštinsku / međuopćinsku saradnju može biti distribuiran u cijeloj BiH putem oba SOG-a. Metodološki, tokom provođenja programa obuke, JLS će se strateški grupisati i poticati na diskusiju u praksi o nekim zajedničkim inicijativama međuopštinske / međuopćinske saradnje navedenim u okviru njihovih strategija lokalnog razvoja, a time i da uspostavljaju mreže i forume međuopštinske / međuopćinske saradnje. Eksterni pružalac usluga će realizirati program obuke, organiziran u 4 grupe (po 20 do 24 učesnika u svakoj). Ovaj korak će obuhvatiti period od 24 mjeseca, u skladu s dinamikom pružanja tehničke podrške partnerskim JLS.</p> <p>Nadalje, projekat će podržati pripremu i realizaciju pilot projekata međuopštinske / međuopćinske saradnje, putem poticajnih sredstava i fondova za lokalni razvoj, kao i putem podrške drugih međunarodnih ili domaćih finansijskih instrumenata. Lokalnim partnerima će se ponuditi određena tehnička podrška za pripremu prioriternih projekata koji proizilaze iz lokalnih strategija razvoja i imaju važnost za cjelokupni ekonomski razvoj šireg područja. Projekat će omogućiti pilotiranje nekih projekata međuopštinske / međuopćinske saradnje između partnerskih JLS. Istovremeno, u FBiH će se učiniti naponi da se ovakvi projekti inkorporiraju u strategije razvoja kantona, te da kantonalne vlasti podrže njihovu realizaciju.</p> <p>Predviđene aktivnosti će trajati tokom procesa pružanja tehničke podrške partnerskim JLS, kao i nakon što finalizacije strategije razvoja u kantonu u kojem će se primjeniti metodologija za planiranja razvoja (treća i četvrta godina projekta).</p>	
<p>Kriteriji za kvalitet Na koji način/uz pomoć kojih pokazatelja će se mjeriti kvalitet aktivnosti?</p>	<p>Metode ocjene kvaliteta Metode potvrđivanja. Kojom metodom će se utvrđivati da li su ispunjeni kriteriji kvaliteta</p>	<p>Datum procjene Kada će se izvršiti procjena kvaliteta</p>

<p>- Osnaženi kapaciteti svih 43 JLS u oblasti međupćinske / međupćinske saradnje.</p> <p>- Uspješno realizirana najmanje 2 projekta međupćinske / međupćinske saradnje koji pružaju dobar model za djelotvorno pružanje usluga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ulazne procjene, razgovori; izlazne procjene - Izlazne procjene kapaciteta za planiranje lokalnog razvoja. - Kvalitetni prijedlozi projekata dostavljeni u okviru poziva za podnošenje prijedloga projekata. <ul style="list-style-type: none"> - Relevantna projektna dokumentacija. 	<p>februar 2012., septembar 2013.</p> <p>novembar 2014.</p> <p>april - maj 2015.</p>
--	---	--

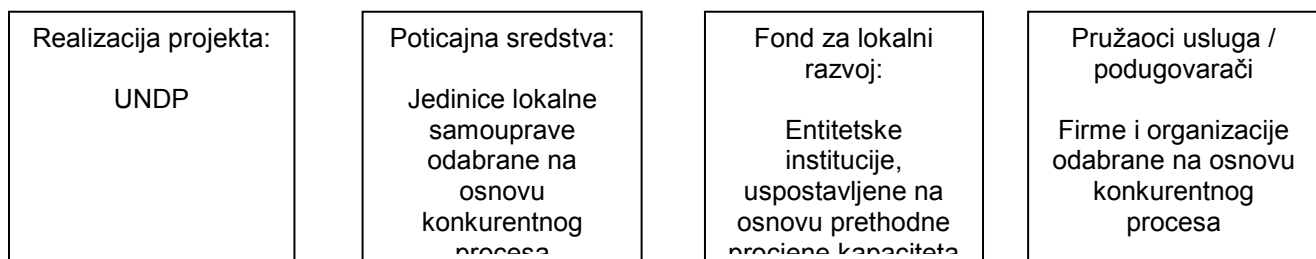
DIO III: UPRAVLJANJE PROJEKTOM

3.1. Organizacija odgovorna za implementaciju i upravljanje

Partner za implementaciju projekta na državnom nivou će biti Ministarstvo za ljudska prava i iznjeglice, dok će UNDP snositi punu odgovornost za sveukupno upravljanje projektom, uzimajući u obzir nedovoljne institucionalne i administrativne kapacitete u okviru domaćih institucija (nadležna ministarstva, jedinice lokalne samouprave) za preuzimanje odgovornosti za ključne funkcije i aktivnosti u okviru projekta. Međutim, gdje god to bude moguće, a u skladu sa ciljom koji se odnosi na izgradnju kapaciteta i postepeni prijenos odgovornosti na domaće partnere, UNDP će nastojati uključiti domaće partnere kao odgovorne za implementaciju te, kao što je naprijed navedeno, prenijeti odgovornost za implementaciju prioriternih projekata na lokalnom nivou i po mogućnosti Fonda za lokalni razvoj (po prethodnom odobrenju), omogućujući tako djelomični prelazak na modalitet domaće implementacije (NIM). Kao organizacija odgovorna za implementaciju, UNDP će preuzeti punu odgovornost za upravljanje projektom, uključujući i praćenje i evaluaciju projektnih aktivnosti, ostvarivanje rezultata, efikasno i djelotvorno korištenje resursa¹⁸.

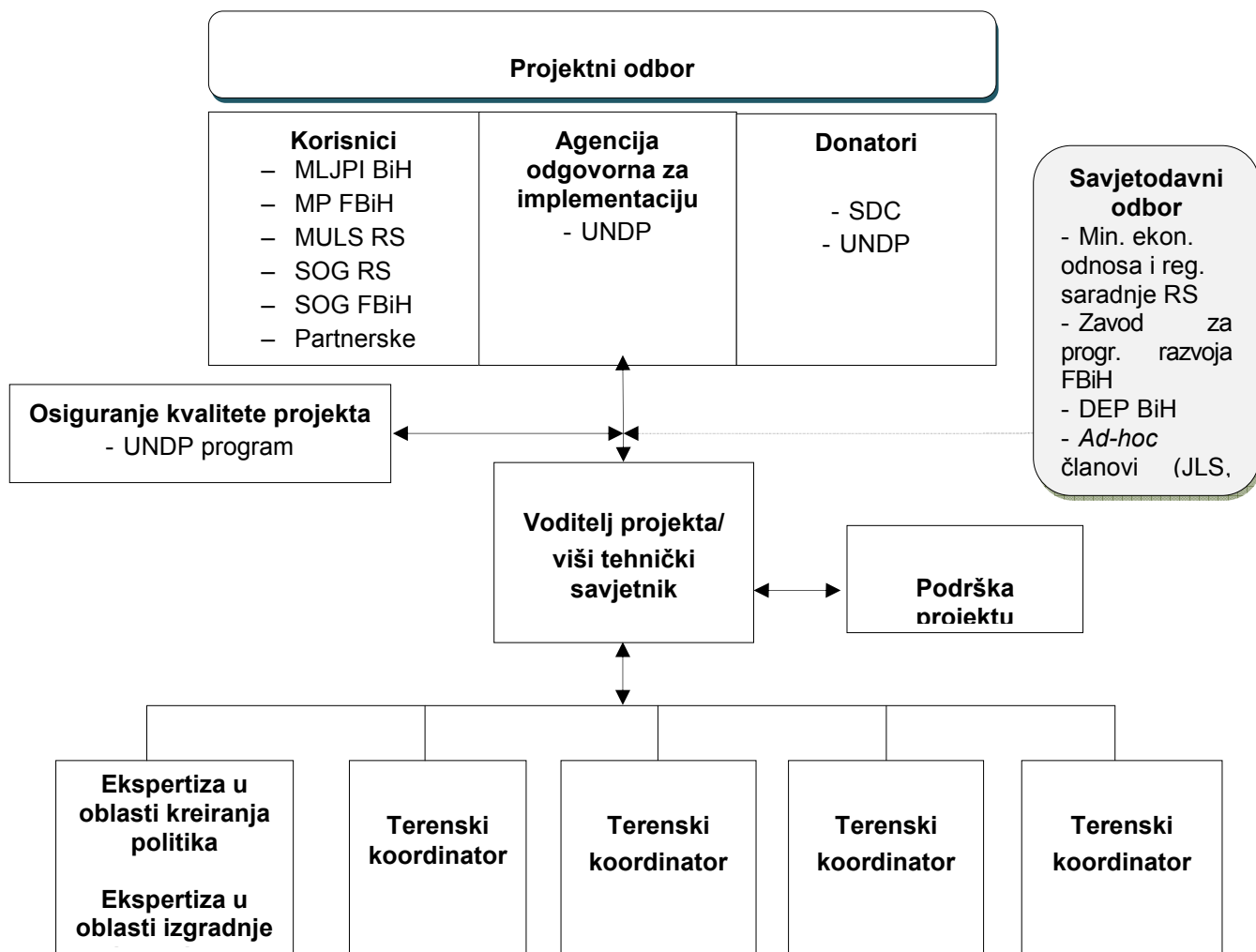
Odabir partnera na implementaciji i podugovarača će se zasnivati na otvorenom i transparentnom procesu odabira, kako bi se osigurali: i) jasna povezanost između implementacije i komponente koja se odnosi na politike djelovanja, ii) troškovna opravdanost, kao i iii) održivost projektnih aktivnosti koje se odnose na izgradnju kapaciteta.

Odgovorne strane

¹⁸ Uloge i odgovornosti za implementaciju projekta će biti u skladu sa UNDP-ovim Priručnikom o upravljanju programima i projektima za postizanje rezultata, a koji propisuje minimum zahtjeva za osiguranje odgovornosti za programirane aktivnosti i korištenje resursa.

Organizaciona struktura projekta

Projektni odbor

Projektni odbor je odgovoran za postizanje konsenzusa i donošenje odluka u konkretnim slučajevima kada su voditelju projekta potrebne smjernice, što uključuje davanje preporuka i odobravanje planova i revizija projekta. Kako bi se osigurala krajnja odgovornost UNDP-a, odluke Projektnog odbora će se donositi u skladu sa standardima koji će osigurati takvo upravljanje koje će omogućiti ostvarivanje rezultata, najbolju vrijednost za uložena sredstva, fer pristup, integritet, transparentnost i djelotvornu konkurentnost. Uloga Projektnog odbora je ključna i kod ugovaranja evaluacija projekta, gdje Projektni odbor osigurava kvalitet procesa i rezultata evaluacije te koristi evaluacije za unapređenje učinka, odgovornosti i provođenje preporuka. Projektni odbor se sastaje najmanje četiri puta godišnje, ili i češće ukoliko to voditelj projekta ocijeni neophodnim. Voditelj projekta će konsultirati Projektni odbor za odluke (obično kada se radi o trajanju projekta i budžetu) koje su izvan njegovih/njenih ovlasti (fleksibilnost). Na osnovu odobrenog godišnjeg plana rada, Projektni odbor može odobravati tromjesečne planove, ukoliko je to neophodno, a odobrava i sva značajnija odstupanja u odnosu na njih. Odlučuje o završetku svakog tromjesečnog/godišnjeg plana rada i odobrava početak narednog godišnjeg/tromjesečnog plana. Osigurava da su resursi dodijeljeni i odlučuje o bilo kakvom konfliktu u okviru projekta ili pregovara rješenje bilo kakvog nesporazuma nastalog između projekta i ostalih. Osim toga, odobrava zaduženja voditelja projekta i prijenos svoje odgovornosti za osiguranje kvaliteta nad implementacijom projekta.

Projektni odbor objedinjuje sljedeće uloge:

- Ulogu izvršioca odgovornog za projekat, što uključuje i predsjedavanje sastancima Projektnog odbora, a koje u ovom slučaju preuzima zamjenik rezidentnog predstavnika ili pomoćnik rezidentnog predstavnika UNDP-a u BiH;
- Ulogu donatora koji osigurava sredstva za provođenje projekta i koje u ovom slučaju predstavljaju SDC i UNDP;
- Ulogu korisnika koji su zaduženi da predviđeni rezultati budu ostvareni, a u ovom slučaju predstavljaju ih Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo pravde FBiH, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS, te entitetski savezi općina/opština (*Dodatak VIII* daje detaljniji pregled svih korisnika i šire grupe ključnih partnera, sa kratkim opisom njihovih funkcija).

Osiguranje kvalitete projekta

Osiguranje kvalitete projekta je odgovornost svakog člana Projektnog odbora, ali se ova uloga može i delegirati. Njena svrha je pružanje podrške u radu Projektnog odbora vršenjem neovisnog monitoringa i nadgledanja projektnih aktivnosti. Tim putem se osigurava izvršavanje postavljenih periodičnih ciljeva u upravljanju projektom. Budući da uloga osiguranja kvalitete projekta treba biti neovisna u odnosu na upravljanje projektom, Projektni odbor je ne može delegirati voditelju projekta. U ovom konkretnom slučaju ulogu osiguranja kvalitete projekta preuzet će odgovarajući programski službenik UNDP-a.

Savjetodavni odbor

Savjetodavni odbor je tijelo koje čine ključni partneri zaduženi za donošenje politika djelovanja, kao i praktičari. Njegova svrha jeste da pruži podršku, smjernice i savjete u vezi s projektom tokom njegove implementacije i tako doprinese boljem strateškom definiranju projektnih intervencija. Savjetodavni odbor također služi i kao platforma za opsežnije diskusije kojim se nastoji doprinijeti izgradnji sistemskih rješenja u vezi s projektom. Kroz njegov rad pruža se prilika glavnim partnerima, poput Zavoda za programiranje razvoja FBiH, Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju RS, Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, predstavnika relevantnih sektorskih ministarstava na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou te jedinica lokalne samouprave i drugih zainteresiranih strana, ukoliko se to pokaže neophodnim, da se uključe, razmatraju i daju preporuke u vezi sa specifičnim projektnim oblastima. Ovim načinom rada neće se samo osigurati manje formalna i jača interakcija između zainteresiranih strana u domenu strateškog planiranja, već će se ojačati i direktna odgovornost za uspjeh projekta. Savjetodavni odbor može sudjelovati na sastancima Projektnog odbora, ukoliko se razmatra neka posebna relevantna tema.

Upravljanje projektom i projektni tim

Voditelj projekta ima ovlaštenje da upravlja projektom na svakodnevnoj osnovi u ime UNDP-a u BiH. On/a je odgovoran za postizanje zadanih ciljeva i pozitivnih efekata definiranih projektnim dokumentom. U okviru svakodnevnog upravljanja projektom odgovoran je za postizanje projektnih rezultata u skladu sa korporativnim standardima UNDP-a i unutar preciziranih vremenskih i finansijskih okvira. Implementaciju projekta će, u ograničenom vremenskom periodu, podržati i viši tehnički savjetnik koji će savjetovati, osmisliti i nadgledati provedbu određenih projektnih komponenti u skladu sa projektnim dokumentom. Projekat će angažirati pet stručnjaka čija će zadaća biti sprovedba kompleksnih rješenja i zadataka na podizanju kapaciteta. Osim toga, uzimajući u obzir obim zadataka na općinskom nivou, u svakom od četiri regionalna ureda bit će angažiran i po jedan koordinator. U cilju administrativne podrške uposliće se jedna osoba na puno radno vrijeme.

Ostale vrste stručne pomoći i resursa

Predviđeno je da u skladu sa potrebama projekat osigura domaću i/ili stranu stručnu pomoć u različitim područjima relevantnim za njegovu implementaciju. Angažiranje vanjskih stručnih saradnika i pružaoaca usluga tehničke pomoći, izvođenja obuke i drugih specifičnih usluga (npr. priprema pravne analize, planiranje i upravljanje javnim/općinskim finansijama itd.) vršit će se na osnovu konkurentskog procesa. Oprema i vozila za projekat kupljeni su tokom prethodne faze tako da će nova ulaganja u tom pogledu biti ograničena.

DIO IV: OKVIR REZULTATA I RESURSA

Predviđeni rezultati iz Okvira rezultata i resursa Programa za BiH: Na svim nivoima vlasti izvršena modernizacija praksi javnog sektora kroz reformu javnog sektora, gdje je donošenje politika zasnovano na pouzdanim kvantitativnim i kvalitativnim analizama, uz učešće relevantnih domaćih aktera, uključujući OCD i akademsku zajednicu.

Indikatori rezultata navedeni u Okviru rezultata i resursa Programa za BiH, uključujući polazne osnove i ciljeve: Indikator 2: Broj JLS koje su izradile strategije razvoja (ekonomski i društveni razvoj, te u oblasti kulture i zaštite okoliša) uz široko učešće svih građana, kako muškaraca tako i žena, privatnog sektora i OCD. Polazna osnova: 5 % JLS u BiH. Cilj: Više od 30% JLS u BiH.

Odgovarajuća područja ključnih rezultata (iz Strateškog plana 2008-11): Demokratska uprava. Relevantni milenijumski razvojni ciljevi (MDG): MDG 1: Smanjenje siromaštva; MDG 7: Osiguranje održivosti okoliša; MDG 8: Razvijanje globalnog partnerstva za razvoj.

Strategija partnerstva: Institucionalni partneri odgovorni za strateško i finansijsko planiranje na državnom, entitetskom i lokalnom nivou, zajedno sa JLS, će biti uključeni u procese konsultacija u pogledu vertikalne harmonizacije strateškog i finansijskog planiranja u BiH uz pristup *odozdo prema gore*. Partnerske JLS i njihovi socio-ekonomski partneri će uzeti aktivno učešće u planiranju i upravljanju projektnim intervencijama.

Naziv projekta i identifikacioni broj (Identifikaioni broj u ATLASU): Projekat integriranog lokalnog razvoja II (00062554)

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
<p>Do 2015. sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivoa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata i jačanje razvojnih kapaciteta JLS i njihovih socio-ekonomskih partnera.</p> <p><u>Polazna osnova:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou odvojen od strateških okvira i operativnih procesa viših nivoa vlasti; 	<p><u>Godina 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou uvršten u strateške okvire i operativne procese narednih viših nivoa vlasti kao rezultat konsultacija aktera i na osnovu institucionalno formaliziranih politika; - Harmoniziran pristup finansijskom planiranju kako bi se osigurala povezanost strateških prioriteta na lokalnom nivou sa narednim nivoom planiranja kao rezultat konsultacija i izrađenih jedinstvenih smjernica za vertikalno usaglašeno finansijsko planiranje; - Najmanje 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstvene 	<p><u>1. Vertikalna integracija</u></p> <p>Usaglašena i harmonizirana vertikalna integracija <i>odozdo prema gore</i> između strategija razvoja na lokalnom nivou sa politikama i ciklusima finansijskog planiranja viših nivoa vlasti (narednog direktnog nivoa)</p> <p>1.1. Konsultacije u pogledu jačanja okvira za strateško i finansijsko planiranje u BiH kroz osiguravanje vertikalne integracije između lokalnog i narednih viših nivoa planiranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Situaciona analiza i procjena institucionalnih kapaciteta; - Konsultacije u pogledu harmonizacije okvira za strateško i finansijsko planiranje kroz uključivanje 	<p>UNDP</p>	<p>Ukupan budžet projekta:</p> <p>Ukupno (aktivnost 1):</p> <p>Domaće osoblje</p> <p>Međunarodno osoblje</p> <p>Ugovorene usluge (pravna lica)</p> <p>Domaći konsultanti</p> <p>Međunarodni konsultanti</p> <p>4,935,456</p> <p>1,878,179.56</p> <p>367,596</p> <p>222,012</p> <p>57,000</p> <p>88,000</p> <p>24,500</p> <p>31,200</p>

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
<ul style="list-style-type: none"> - Postojeći relevantni okviri za implementaciju strateških dokumenata na svim nivoima vlasti; - Finansijsko planiranje na lokalnom nivou nije usaglašeno sa finansijskim okvirima strategija razvoja niti su strateški prioriteti usklađeni u finansijskom smislu sa planovima narednih viših nivoa vlasti; - Polazna procjena institucionalnih kapaciteta relevantnih struktura za planiranje, koordinaciju i pružanje podrške planiranju lokalnog razvoja (predviđeno kao jedna od inicijalnih projektnih aktivnosti); - Nedostatak jedinstvenog pristupa za strateško planiranje na nivou kantona u FBiH; - Postojeći mehanizmi finansiranja lokalnog razvoja nisu usaglašeni sa strateškim prioritetima na lokalnom nivou; - 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstven i integriran pristup planiranju lokalnog razvoja; 	<p>smjernice za harmoniziramo finansijsko planiranje koje uzima u obzir finansijske okvir lokalnih strategija razvoja, uz pilotiranje mehanizma harmonizacije odozdo prema gore između lokalnog i narednog nivoa planiranja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrađena i institucionalno prihvaćena metodologija za planiranje razvoja na nivou kantona u FBiH; - Unapređeni kapaciteti za upravljanje lokalnim razvojem u 20 JLS u BiH za barem jedan nivo u odnosu na prvobitnu procjenu kapaciteta; - U najmanje 20 JLS u BiH povećan nivo realizacije godišnjih planova implementacije strategija razvoja za minimalno 20% u odnosu na prethodnu godinu; - U najmanje 15 partnerskih JLS povećan nivo sredstava mobiliziranih iz vanjskih izvora finansiranja za najmanje 10% u odnosu na prethodnu godinu; - Najmanje 3.000 građana partnerskih JLS ima direktnu korist od poboljšanja javne infrastrukture. - Funkcionalne partnerske grupe u najmanje 20 partnerskih JLS i osposobljene za ulogu monitoringa implementacije strategija razvoja; - Osnaženi kapaciteti 20 	<p>lokalnog nivoa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije, identifikacija mehanizama i izrada smjernica za vertikalnu harmonizaciju finansijskog planiranja na lokalnom nivou sa planiranjem narednog nivoa, u skladu sa strateškim prioritetima i pravnim okvirima; 1.2. Pomoć ključnim institucionalnim akterima u koordinaciji i pružanju podrške sistemu strateškog planiranja kao i u uspostavljanju odgovarajućih funkcionalnih procesa i alata: - Obuka i tehnička podrška relevantnim institucionalnim akterima; - Podrška savezima općina/opština i gradova u uspostavljanju jedinice za podršku JLS u oblasti strateškog planiranja. <p>1.3. Podrška prilagođavanju i pilot primjeni Metodologije za integrirano planiranje razvoja na kantonalnom nivou u FBiH;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije u pogledu izrade i institucionalizacije jedinstvene metodologije za planiranje razvoja na nivou kantona u FBiH; - Pilot primjena novoizrađene metodologije za planiranje razvoja na kantonalnom nivou. 	<p>UNDP</p> <p>UNDP</p> <p>UNDP Partnerske institucije na entitetskom nivou</p>	<p>Fond za lokalni razvoj 800,000</p> <p>Putovanja 50,000</p> <p>Prostor i komunalije 45,000</p> <p>Troškovi audio-vizuelne produkcije 4,000</p> <p>Komunikacije i audio-video oprema 33,000</p> <p>Renta i održavanje 21,000</p> <p>Razno 12,000</p> <p>GMS 122.871.56</p>

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
<ul style="list-style-type: none"> - Polazna procjena kapaciteta za planiranje i upravljanje razvojem u 43 partnerske JLS (izvršice se nakon odabira JLS); - Polazna procjena nivoa finansijskih sredstava koje JLS mobiliziraju iz eksternih izvora za implementaciju prioriternih razvojnih projekata kao % budžeta (izvršice se nakon odabira JLS); - Polazna procjena nivoa angažmana socio-ekonomskih partnera u 43 partnerske JLS u procesima strateškog planiranja, implementacije i monitoringa strategija razvoja, uključujući kapacitete za uspostavljanje partnerstava (izvršice se nakon odabira JLS); - Nedovoljni kapaciteti za međuopštinsku / međuopštinsku saradnju. 	<p>moderatora partnerskih grupa u JLS;</p> <p>Godina 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Funkcionalni kapaciteti relevantnih struktura za planiranje za koordinaciju i podršku planiranju razvoja na lokalnom nivou unapređeni za najmanje jedan stepen u odnosu na inicijalnu procjenu; - Harmoniziran pristup strateškom planiranju na kantonalnom nivou u FBiH uspješno pilotiran u najmanje jednom kantonu; - Najmanje 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstvene smjernice za harmonizirano finansijsko planiranje koje uzima u obzir finansijski okvir lokalnih strategija razvoja, uz pilotiranje mehanizma harmonizacije odozdo prema gore između lokalnog i narednog nivoa planiranja; - Najmanje 2 javna finansijska mehanizma u BiH koji podržavaju lokalni razvoj primjenjuju kriterije u pogledu povezanosti predloženih projekata sa prioritetima iz lokalnih strategija razvoja; - U oba entiteta sa partnerima usaglašano uspostavljanje i djelovanje fondova za lokalni razvoj; - Najmanje 20 JLS izradio strategije razvoja u saradnji sa 	<p>1.4. Podsticanje konsultacija i ispitivanje mogućnosti za uspostavljanje finansijskih mehanizama za podršku lokalnom razvoju na osnovu strateških prioriteta JLS;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije među relevantnim akterima u pogledu uspostavljanja odgovarajućih mehanizama i usklađivanja finansijske podrške sa strateškim prioritetima JLS; - Ispitivanje mogućnosti, ukoliko se to pokaže izvodljivim, uspostavljanja fondova za lokalni razvoj na nivou entiteta. <p>2. Proširivanje i konsolidacija strateškog planiranja na lokalnom nivou</p> <p>Dodatno harmonizirano strateško planiranje na lokalnom nivou u BiH i kreirana kritična masa JLS osposobljenih za provođenje inkluzivnog i integriranog pristupa strateškog planiranju i realizaciju strategija razvoja u saradnji sa socio-ekonomskim akterima na lokalnom nivou.</p> <p>2.1. Podrška daljoj harmonizaciji strateškog planiranja na lokalnom nivou kroz proširivanje primjene standardizirane</p>	<p>UNDP</p> <p>UNDP</p> <p>UNDP</p> <p>Partnerske JLS</p>	<p>Ukupno (aktivnost 2):</p> <p>3,057,276.76</p> <p>Domaće osoblje</p> <p>577,968</p> <p>Međunarodno osoblje</p> <p>68,800</p> <p>Ugovorene usluge (pravna lica)</p> <p>872,000</p> <p>Domaći konsultanti</p> <p>144,000</p> <p>Međunarodni konsultanti</p> <p>24,500</p> <p>Finansijska sredstva za finansiranje</p> <p>1,000,000</p>

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
<p>prioritetima iz strategija razvoja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivo povezanosti iz lokalnih strategija razvoja sa finansijskim okvirima narednih viših nivoa vlasti; - Nivo poboljšanja kapaciteta relevantnih struktura za planiranje na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou za koordinaciju i pružanje podrške strateškom planiranju na lokalnom nivou; - Nivo harmonizacije strateškog planiranja na nivou kantona u FBiH; - Nivo povezanosti javnih finansijskih mehanizama sa prioritetima iz lokalnih strategija razvoja; - % JLS u BiH koje primjenjuju jedinstven i integriran pristup strateškom planiranju do 2013.; - Nivo poboljšanja kapaciteta 43 partnerske JLS za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem do kraja 2014; - Nivo realizacije godišnjih planova implementacije strategija razvoja u 43 partnerske JLS do sredine 2015.; 	<p>svojim socio-ekonomskim akterima;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najmanje dodatnih 20% JLS u BiH primjenjuje standardiziran i integriran pristup planiranju razvoja što će rezultirati harmonizacijom planiranja razvoja u najmanje 35% JLS U BiH; - Unapređeni kapaciteti za upravljanje lokalnim razvojem i međuopćinsku saradnju u 20 JLS u BiH za barem jedan nivo u odnosu na prvobitnu procjenu kapaciteta; - U najmanje 20 JLS uspostavljene partnerske grupe kao konsultativna tijela u procesima strateškog planiranja; - U najmanje 25 partnerskih JLS povećan nivo sredstava mobiliziranih iz vanjskih izvora finansiranja za najmanje 10% u odnosu na prethodnu godinu; - Najmanje 3.000 građana partnerskih JLS ima direktnu korist od poboljšanja javne infrastrukture. - Osnajeni kapaciteti moderatora partnerskih grupa u JLS; <p>Godina 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U oba entiteta relevantne vlade kroz fondove za lokalni razvoj, kao mehanizme podrške lokalnom razvoju, osiguravaju sufinansiranje projekata iz lokalnih strategija razvoja u 	<p>metodologije za planiranje lokalnog razvoja u najmanje 20 dodatnih JLS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje procjene kapaciteta za strateško planiranje u partnerskim JLS; - Obuka i tehnička podrška partnerskim JLS u participativnim procesima izrade integriranih strategija razvoja; - Uspostavljanje partnerskih grupa kao konsultativnih tijela u procesima strateškog planiranja i obuka moderatora; <p>2.2. Podrška i izgradnja kapaciteta JLS za djelotvorno upravljanje i monitoring implementacije strategija razvoja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obuka i tehnička podrška partnerskim JLS u jačanju kapaciteta za upravljanje razvojem; - Podrška aktivnom angažmanu partnerske grupe u monitoringu i podršci implementacije strategija razvoja na lokalnom nivou; - Obuka za moderatore partnerske grupe; - Podrška partnerskim JLS u pristupanju javnim i drugim finansijskim sredstvima kroz tehničku podršku u izradi projekata i posredovanje; - Finansijska sredstva za 	<p>prioritetnih projekata JLS</p> <p>Putovanja</p> <p>Renta i održavanje (prostor)</p> <p>Troškovi štampanja</p> <p>Renta i održavanje</p> <p>– ostala oprema</p> <p>UNDP</p> <p>Komunikacije i audio-video oprema</p> <p>Razno</p> <p>GMS</p>	<p>50,000</p> <p>45,000</p> <p>9,000</p> <p>21,000</p> <p>33,000</p> <p>12,000</p> <p>200,008.76</p>

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
<ul style="list-style-type: none"> - Nivo finansijskih sredstava mobiliziranih iz eksternih izvora finansiranja u 43 partnerske JLS za realizaciju razvojnih prioriteta (% godišnjeg budžeta); - Nivo angažmana socio-ekonomskih partnera u 43 partnerske JLS u procesima strateškog planiranja, implementacije i monitoringa strategija razvoja); - Broj projekata međuopštinske – međuopštinske saradnje pripremljenih u okviru projekta do sredine 2015. 	<p>iznosu od najmanje 30% u odnosu na projektna sredstva projekta dok krajnji korisnici – JLS učestvuju sa 10%;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizirano najmanje 10 projekata JLS uz podršku fondova za lokalni razvoj, čime se rješavaju neki od prioriteta definiranih strategijama razvoja lokalnih zajednica i od kojih najmanje 3.000 građana ima direktnu korist. - Najmanje 3 javna finansijska mehanizma u BiH koji podržavaju lokalni razvoj primjenjuju kriterije u pogledu povezanosti predloženih projekata sa prioritetima iz lokalnih strategija razvoja; - Najmanje 30% JLS u BiH primjenjuje jedinstvene smjernice za harmonizirano finansijsko planiranje koje uzima u obzir finansijski okvir lokalnih strategija razvoja, uz pilotiranje mehanizma harmonizacije odozdo prema gore između lokalnog i narednog nivoa planiranja; - U svim partnerskim JLS povećan nivo sredstava mobiliziranih iz vanjskih izvora finansiranja za najmanje 10% u odnosu na prethodnu godinu; - Najmanje 3.000 građana partnerskih JLS ima direktnu korist od poboljšanja javne infrastrukture; 	<p>podršku implementaciji prioriteta projekata koji proizilaze iz strategija razvoja partnerskih JLS;</p> <p>2.3. Podrška međuopštinskoj / međuopštinskoj saradnji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada i pružanje obuke na temu međuopštinske/ međuopštinske saradnje; - Podrška partnerskim JLS u pripremi i pokretanju projekata ekonomskog razvoja od značaja za šire područje. 		

OČEKIVANI KRATKOROČNI REZULTAT	REZULTATI PO GODINAMA	INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	ODGOVORNE STRANE	RESURSI
	<p>- U najmanje 43 JLS osnaženi kapaciteti u oblasti međuoopćinske /opštinske saradnje.</p> <p>Godina 4:</p> <p>- Svi ključni procesi, alati i proizvodi izrađeni u okviru projekta su preneseni na partnerske institucije na lokalnom, kantonalnom i entitetskom nivou.</p> <p>- Inicirane i podržane najmanje 3 aktivnosti od značaja za ekonomski razvoj šireg područja.</p>			

DIO V. GODIŠNJI PLAN AKTIVNOSTI

OČEKIVANI REZULTATI <i>i polazna osnovna, te pokazatelji uključujući godišnje ciljeve</i>	PLANIRANE AKTIVNOSTI <i>Navedite rezultate i aktivnosti povezane s tim rezultatima</i>	VREMENSKI OKVIR				ODGOVORNA STRANA	PLANIRAN BUDŽET	
		Kv1	Kv2	Kv3	Kv4		Opis budžeta	Iznos (USD)
Do 2015. sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou u BiH je dodatno konsolidiran kroz vertikalnu integraciju sa strateškim okvirima narednih direktnih nivooa planiranja, proširenje teritorijalnog obuhvata i jačanje razvojnih kapaciteta JLS i njihovih socio-ekonomskih partnera.	Rezultat projektno aktivnosti 1. Usaglašena i harmonizirana vertikalna integracija odozdo prema gore između strategija razvoja na lokalnom nivou sa politikama i ciklusima finansijskog planiranja viših nivooa vlasti (narednog direktnog nivooa).					UNDP	Ukupno: Domaće osoblje Međunarodno osoblje Ugovorene	444.953 129.336 148.008 31.500

OČEKIVANI REZULTATI i polazna osnovna, te pokazatelji uključujući godišnje ciljeve	PLANIRANE AKTIVNOSTI Navedite rezultate i aktivnosti povezane s tim rezultatima	VREMENSKI OKVIR				ODGOVORNA STRANA	PLANIRAN BUDŽET	
		Kv1	Kv2	Kv3	Kv4		Izvor finansiranja	Opis budžeta
<p>Polazna osnovna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistem strateškog planiranja na lokalnom nivou odvojen od strateških okvira i operativnih procesa viših nivoa vlasti; - Postojeći relevantni okviri za implementaciju strateških dokumenata na svim nivoima vlasti; - Finansijsko planiranje na lokalnom nivou nije usaglašeno sa finansijskim okvirima strategija razvoja niti su strateški prioriteti usklađeni u finansijskom smislu sa planovima narednih viših nivoa vlasti; - Polazna procjena institucionalnih kapaciteta relevantnih struktura za planiranje za koordinaciju i pružanje podrške planiranju lokalnog razvoja (predviđeno kao jedna od inicijalnih projektnih aktivnosti); - Nedostatak jedinstvenog pristupa za strateško planiranje na nivou kantona u FBiH; - Postojeći mehanizmi javnog finansiranja lokalnog razvoja nisu usaglašeni sa strateškim prioritetima na lokalnom nivou; - 20% JLS u BiH primjenjuje jedinstven i integriran pristup planiranju lokalnog razvoja; - Polazna procjena kapaciteta za planiranje i upravljanje razvojem u 43 partnerske JLS (izvršice se nakon odabira JLS); - Polazna procjena nivoa finansijskih sredstava koje JLS mobiliziraju iz eksternih izvora za implementaciju prioriteta razvojnih projekata kao % budžeta (izvršice se nakon odabira JLS); - Polazna procjena nivoa angažmana socio-ekonomskih partnera u 43 partnerske JLS u procesima strateškog planiranja, implementacije i monitoringa strategija razvoja, uključujući kapacitete uspostavljanje partnerstava (izvršice se nakon odabira JLS); <p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivo uključivosti sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u okvire strateškog planiranja i operativne procese viših nivoa vlasti; - Nivo usaglašenosti finansijskog planiranja na 	<p>Navedite rezultate i aktivnosti povezane s tim rezultatima</p> <p>1.1. Konsultacije u pogledu jačanja okvira za strateško i finansijsko planiranje u BiH kroz osiguravanje vertikalne integracije između lokalnog i viših narednih nivoa planiranja:</p> <p>1.1.1. <i>Situaciona analiza i procjena institucionalnih kapaciteta;</i></p> <p>1.1.2. <i>Konsultacije u pogledu harmonizacije okvira za strateško i finansijsko planiranje kroz uključivatije lokalnog nivoa;</i></p> <p>1.1.3. <i>Konsultacije, identifikacija mehanizama i izrada smjernica za vertikalnu harmonizaciju finansijskog planiranja na lokalnom nivou sa planiranjem narednog nivoa, u skladu sa strateškim prioritetima i pravnim okvirima;</i></p> <p>1.3. Podrška prilagođavanju i pilot primjeni metodologije za integrirano planiranje razvoja na kantonalnom nivou u FBiH</p> <p>1.3.1. <i>Konsultacije u pogledu izrade i institucionalizacije jedinstvene metodologije za planiranje razvoja na nivou kantona u FBiH</i></p> <p>1.3.2. <i>Pilot primjena novoizrađene metodologije za planiranje razvoja na kantonalnom nivou</i></p> <p>Dodatno harmonizirano strateško planiranje na lokalnom nivou u BiH i kreirana kritična masa JLS osposobljenih za provođenje inkluzivnog i integriranog pristupa strateškog planiranja i realizaciju strategija razvoja u saradnji sa socio-ekonomskim akterima na lokalnom nivou.</p>					UNDP	<ul style="list-style-type: none"> usluge (pravna lica) Domaći konsultanti Međunarodni konsultanti Putovanja Kancelarijski smještaj i komunalni troškovi Troškovi audio-vizuelne proizvodnje Komunikacije i audio-video oprema Iznajmijavanje i održavanje Namještaj Razno GMS 	<ul style="list-style-type: none"> 28.000 14.000 27.000 12.000 4.000 10.000 5.000 3.000 4.000 29.109
						UNDP	<p>Ukupno:</p> <ul style="list-style-type: none"> Domaće osoblje Ugovorene usluge (pravna lica) 	<ul style="list-style-type: none"> 1.111.794 160.560 374.000 16.000

OČEKIVANI REZULTATI <i>i polazna osnovna, te pokazatelji uključujući godišnje cijeve</i>	PLANIRANE AKTIVNOSTI <i>Navedite rezultate i aktivnosti povezane s tim rezultatima</i>	VREMENSKI OKVIR				ODGOVORNA STRANA	PLANIRAN BUDŽET		
		Kv1	Kv2	Kv3	Kv4		Izvor finansiranja	Opis budžeta	Iznos (USD)
<p>razvojem i međuoštinska saradnja u najmanje 20 JLS u BiH za barem jedan nivo u odnosu na prvobitnu procjenu kapaciteta;</p> <p>- U najmanje 20 JLS u BiH povećan nivo realizacije godišnjih planova implementacije za minimalno 20% u odnosu na prethodnu godinu;</p> <p>- U najmanje 15 partnerskih JLS povećan nivo sredstava mobiliziranih iz vanjskih izvora finansiranja za najmanje 10% u odnosu na prethodnu godinu;</p> <p>- Najmanje 1.000 građana partnerskih JLS ima direktnu korist od poboljšanja javne infrastrukture.</p> <p>- Partnerske grupe za razvoj zajednice u najmanje 20 partnerskih JLS su funkcionalne i osposobljene za monitoring implementacije strategija;</p> <p>- Osnaženi kapaciteti najmanje 20 moderatora partnerskih grupa u JLS.</p> <p><u>Vezani rezultat iz Programa za BiH:</u> Na svim nivoima vlasti izvršena modernizacija praksi javnog sektora kroz reformu javnog sektora gdje je donošenje politika zasnovano na pouzdanim kvantitativnim i kvalitativnim analizama, uz učešće relevantnih domaćih aktera, uključujući organizacije civilnog društva i akademsku zajednicu.</p>	<p>2.2.5. <i>Finansijska sredstva za podršku implementaciji prioriternih projekata koji proizilaze iz strategija razvoja partnerskih JLS.</i></p>								
UKUPNO						UNDP Partnerske JLS			1.556.747

DIO IV: BUDŽET I FINANSIRANJE

4.1. Opis ukupnog budžeta

Ukupan budžet za projekat iznosi **4.935.456 USD**. Budžet projekta sastoji se od troškova projektnih aktivnosti i troškova sredstava koja su doznačena tim aktivnostima, kao i fiksnih troškova koji su povezani s tim aktivnostima.

Po pitanju dodjele finansijskih sredstava svakoj od projektnih komponeneta, komponenti 1. dodjeljuje se otprilike 38% od ukupnog budžeta, dok je za komponentu 2. predviđeno otprilike 62%. Ovakva raspodjela podrazumijeva da su naponi i ulaganja koja se realizuju kroz komponentu 2., odnosno direktan rad na lokalnom nivou, veći nego kod komponente 1.

Predviđena finansijska sredstva za ulaganja i direktnu podršku realizaciji prioriteta lokalnog razvoja iznose 1.800.000 USD što je otprilike 36% od ukupnog budžeta. Fondovi lokalnog razvoja i poticajna sredstva predstavljaju glavne mehanizme finansijske podrške prioritetnim iz lokalnih razvojnih strategija (uključujući projekte međuopštinske saradnje).

Oko 25 % od ukupnog budžeta predviđeno je za obuku, sve vrste tehničke podrške i projektne aktivnosti edukacije, odnosno aktivnosti izgradnje kapaciteta.

Ukupni troškovi upravljanja (uključujući 7% za usluge upravljanja projektom) iznose 322.880 USD. Operativni, administrativni i troškovi osoblja iznose približno 32 % od ukupnog budžeta.

U projektu će se primijeniti brojne mjere u cilju postizanja ekonomičnosti. Po pitanju nabavke, radi priznanja koristi učinkovite konkurencije, angažman eksternih pružaoca usluga unutar projekta biće zasnovan na principu konkurentnosti, prema kojem se ugovor dodjeljuje ponuđaču sa najnižom prihvatljivom cijenom. Nadalje, sva pomoć u obukama i razvoju kapaciteta biće organizovana i pružena prema principu grupisanja partnera (*clustering*). Projektom se planiraju iskoristiti nematerijalni oblici doprinosa od partnera, te će se na taj način pokriti troškovi iznajmljivanja prostora, smještaja i putnih troškovi za obuke i druge aktivnosti. Troškovi osoblja su obrazloženi s obzirom na obim i broj aktivnosti i napore koji su potrebni za realizaciju.

Prilog 1: Vrsta, obuhvat i nivo tehničke podrške relevantnim institucionalnim partnerima u procesu koordinacije i podrške strateškom planiranju na lokalnom nivou

Partnerska institucija	Vrsta podrške	Obuhvat podrške	Nivo intenziteta
Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju RS	<u>Tehnička podrška</u> (pregled/izrada dokumenata, internih procedura, procesnih alata u oblasti strateškog planiranja.)	Podrška definiranju operativnih mehanizama na nivou RS kako bi se osigurale vertikalne veze u procesu strateškog planiranja i koordinacije između lokalnog i entitetskog nivoa. Uvrštavanje lokalnog nivoa u postojeće/nove dijelove sveukupnog procesa planiranja (strateško planiranje, programiranje, finansijsko planiranje, implementacija, monitoring i evaluacija).	4 dana mjesečno u periodu od 12 mjeseci
Zavod za programiranje razvoja FBiH	<u>Mentoring</u>	Podrška definiranju operativnih mehanizama na nivou FBiH kako bi se osigurale vertikalne veze i koordinacija između entitetskog/kantonalnog i lokalnog nivoa. Uvrštavanje lokalnog nivoa u postojeće/nove dijelove sveukupnog procesa planiranja (strateško planiranje, programiranje, finansijsko planiranje, implementacija, monitoring i evaluacija).	5 dana mjesečno u periodu od 12 mjeseci
Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS	<u>Obuka</u> <u>Koodinacija</u>	Podrška definiranju mehanizama na nivou RS kako bi se podržali proces strateškog planiranja i djelotvorna realizacija strategija razvoja na lokalnom nivou. Uvrštavanje prioriteta iz lokalnih strategija razvoja u razvojne mehanizme na entitetskom nivou. Istraživanje mogućnosti uspostavljanja fonda za lokalni razvoj kako bi se podržali razvojni prioriteti na lokalnom nivou.	3 dana mjesečno u periodu od 12 mjeseci
Federalno ministarstvo pravde	<u>Studijska posjeta</u>	Podrška definiranju mehanizama na nivou FBiH u pogledu vertikalne integracije i koordinacije između kantonalnog i lokalnog nivoa, kao i zagovaranja prema sektorskim ministarstvima u pogledu podrške realizaciji strategija razvoja na lokalnom nivou. Istraživanje mogućnosti uspostavljanja fonda za lokalni razvoj kako bi se podržali razvojni prioriteti na lokalnom nivou.	2 dana mjesečno u periodu od 12 mjeseci

Napomena: Projekat može pružiti ograničenu tehničku podršku i drugim institucijama relevantnim za strateško planiranje na lokalnom nivou ukoliko tokom njegove implementacije dođe do promjene konteksta strateškog planiranja, a po odobrenju Projektnog odbora.

Prilog 2: Vrsta, obuhvat i nivo tehničke podrške savezima opština/općina i gradova u jačanju njihovih kapaciteta u pogledu uvođenja jedinice za podršku strateškom planiranju i upravljanju na lokalnom nivou

Partnerska institucija	Vrsta podrške	Obuhvat podrške	Nivo intenziteta
<p>SOG FBiH (Sekretarijat)</p>	<p><u>Tehnička podrška</u> (podrška/transfer relevantnih alata i materijala za jedinicu za podršku planiranju i upravljanju lokalnim razvojem; podrška izradi projektnih prijedloga za osiguravanje održivosti jedinice za podršku).</p> <p><u>Financijska podrška za angažman 1 zaposlenika u periodu od 12 mjeseci.</u></p> <p><u>Mentorstvo</u></p> <p><u>Obuka i trening trenera</u></p>	<p>Usaglašavanje i izrada alata za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem koji će se koristiti u okviru jedinice za podršku.</p> <p>Stavljanje jedinice za podršku planiranju i upravljanju lokalnim razvojem u funkciju.</p> <p>Jačanje kapaciteta Stručne službe SOG-a za vođenje jedinice za razvoj.</p> <p>Izrada projektnih prijedloga za vanjsko finansiranje aktivnosti jedinice za podršku.</p> <p>Medijska promocija aktivnosti SOG-a u oblasti planiranja i upravljanja lokalnim razvojem (npr. TV emisija "Moje Dvorište i sl.)</p>	<p>Tehnička podrška, coaching, obuka: 2 dana mjesečno u periodu od 8 mjeseci</p> <p>Angažman 1 zaposlenika u periodu od 12 mjeseci</p>
<p>Komisija za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem u okviru SoG FBiH (postojeća ili novouspostavljena)</p>	<p><u>Tehnička podrška</u> (podrška u izradi opeativnih procesura za rad Komisije)</p> <p><u>Obuka</u></p>	<p>Jačanje kapaciteta Komisije za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem u okviru SOG-a kako bi njeni članovi razumijeli trendove u ovoj oblasti i bili osposobljeni pružati savjetodavnu podršku JLS.</p>	<p>5 dana u periodu od 12 mjeseci</p>
<p>SOG RS (Sekretarijat)</p>	<p><u>Tehnička podrška</u> (podrška/transfer relevantnih alata i materijala za jedinicu za podršku planiranju i upravljanju lokalnim razvojem; podrška izradi projektnih prijedloga za osiguravanje održivosti jedinice za podršku).</p> <p><u>Financijska podrška za angažman 1 zaposlenika u periodu od 12 mjeseci.</u></p> <p><u>Mentorstvo</u></p> <p><u>Obuka i trening trenera</u></p>	<p>Usaglašavanje i izrada alata za planiranje i upravljanje lokalnim razvojem koji će se koristiti u okviru jedinice za podršku.</p> <p>Stavljanje jedinice za podršku planiranju i upravljanju lokalnim razvojem u funkciju.</p> <p>Jačanje kapaciteta Sekretarijata SOG-a za vođenje jedinice za razvoj.</p> <p>Izrada projektnih prijedloga za vanjsko finansiranje aktivnosti jedinice za podršku.</p> <p>Medijska promocija aktivnosti SOG-a u oblasti planiranja i upravljanja lokalnim razvojem (npr. TV emisija "Moje Dvorište i sl.)</p>	<p>Tehnička podrška, coaching, obuka: 2 dana mjesečno u periodu od 8 mjeseci</p> <p>Angažman 1 zaposlenika u periodu od 12 mjeseci</p>
<p>Odbor za planiranje i upravljanje</p>	<p><u>Tehnička podrška</u> (podrška u izradi opeativnih</p>	<p>Jačanje kapaciteta Odbora za</p>	<p>5 dana u periodu od</p>

lokalnim razvojem u okviru SOG RS (postojeći ili novouspostavljeni)	procesura za rad Komisije) <u>Obuka</u>	planiranje i upravljanje lokalnim razvojem u okviru SOG-a kako bi njegovi članovi razumijeli trendove u ovoj oblasti i bili osposobljeni pružati savjetodavnu podršku JLS.	12 mjeseci
--	--	--	------------

Prolog 3: Opšti koncept i generalni parametri za uspostavljanje, funkcioniranje i upravljanje Fondom za lokalni razvoj (FLR) u svakom od entiteta

Opšte obrazloženje i svrha: Entitetski Fondovi za lokalni razvoj osmišljeni su kao javni mehanizmi za podršku realizaciji prioriteta lokalnog razvoja koji proizilaze iz lokalnih strategija razvoja. Oni istovremeno imaju funkciju razvoja kapaciteta i služe kao „imitacija“ intervencija za lokalni razvoj u formi grant šema u zemljama Evropske unije.

Korisnici koji ostvaruju pravo: sve JLS u BiH i javna komunalna preduzeća na lokalnom nivou.

Finansijski parametri: Ukupna sredstva za fondove za lokalni razvoj koja se dodjeljuju ovim projektom iznose do 800.000. USD. Svakom entitetu će biti dodijeljeno po 400.000 USD, koje je potrebno sufinansirati sa najmanje 30% iz vladinih sredstava i najmanje 10% iz sredstava lokalnih vlasti (na nivou implemetacije projekta). Finansijski prag za jedan projekat iznosi 100.000 USD.

Modalitet upravljanja: SDC i UNDP, relevantno resorno ministarstvo/institucija, te drugi članovi koji finansijski učestvuju u okviru fonda.

Operativni modalitet: Fondovi za lokalni razvoj neće biti novouspostavljenije institucije ili administrativna tijela, već će biti inkorporirani u postojeću relevantnu javnu instituciju (npr. MUiLS RS i Vladu FBiH, putem fondacije „OdRaz“; ovo je međutim predmet razmatranja i dogovora sa partnerima). Ovakav pristup također je određen i namjerom projekta da se ojačaju kapaciteti kreatora politika kako bi osmislile i uspješno provodile mjere u cilju podrške lokalnom razvoju, pri tome doprinoseći širem ostvarivanju razvojnih ciljeva svakog od entiteta. Primjeniće se modalitet domaće implementacije (NIM) na osnovu procjene institucionaknih kapaciteta koju vrši UNDP.

Implementacijski modalitet: Fondovi za lokalni razvoj će u najkласičnijem smislu biti javni mehanizam za grant šemu koja je zasnovana na postojećem zakonskom okviru i koja pruža otvorenu, transparentnu i pravičnu podršku jedinicama lokalne samouprave, kao rezultat konkurentnog procesa podnošenja prijave. Šema će u velikoj mjeri imitirati standardne mehanizme grant šema u EU u okviru predpristupnih fondova EU ili strukturalnih fondova. Predviđena je primjena sljedećih glavnih koraka u okviru godišnjih ciklusa rada:

- Dizajnirati sveobuhvatni poziv za podnošenje prijedloga projekta (uključujući prioritete koji će dobiti podršku putem grant šeme), prijavni paket, smjernice za aplikante i kriterije za ocjenjivanje (među kojima je izričito naveden uslov postojanja strategije lokalnog razvoja i relevantnost projekta koji proizilazi iz strategije u odnosu na grant šeme u okviru fondova).
- Objaviti poziv za prijedloge i postaviti rok;
- Ocijeniti prijave projekata;
- Objaviti informaciju i odabranim projektima, te provesti proces ugovaranja;
- Pokrenuti implementaciju projekata;
- Monitoring i evaluacija;
- Procjena uticaja.

Cjelokupno trajanje jednog ciklusa fondova za lokalni razvoj (od dizajniranja intervencije do implementacije projekta i sveukupne ocjene): 12 mjeseci.

Predviđena tehnička podrška partnerima: u svakoj fazi ciklusa, od strane projektnog tima.

Prilog 4: Opšta vremenska dinamika projekta i slijed glavnih procesa

Proces	K1	K2	K3	K4*	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	K12	K13	K14
Podrška vertikalnoj integraciji sistema strateškog planiranja na lokalnom nivou u šire okvire strateškog planiranja viših, narednih nivoa vlasti														
Dijalog o politikama i jačanje okvira za strateško i finansijsko planiranje putem integriranja lokalnog nivoa u neposredno više nivoe vlasti														
Pružiti tehničku pomoć ključnim institucionalnim akterima za planiranje														
Prilagođavanje i pilot primjena integriranog pristupa lokalnom planiranju na kantonalnom nivou														
Podsticanje dijaloga i ispitivanje mogućnosti za uspostavljanje finansijskih mehanizama za podršku lokalnom razvoju					Priprema i uspostavljanje				Pokretanje i prvi radni ciklus					
Podrška integriranom i participatornom strateškom planiranju na lokalnom nivou i upravljanju i jačanju partnerstava za razvoj														
Dalja harmonizacija planiranja lokalnog razvoja														
Tehnička pomoć za JLS kako bi one efikasno predvodile i upravljale implementacijom strategija razvoja		Poticajna sredstva							Poticajna sredstva					
Podrška projektima međuopštinske saradnje														

* Lokalni izbori 2012.

Prilog 4: Partnerske jedinice lokalne samouprave iz prve faze ILDP-a

1. Bosanska Krupa
2. Bosanski Petrovac
3. Bugojno
4. Bužim
5. Cazin
6. Doboj
7. Doboj Istok
8. Doboj Jug
9. Gračanica
10. Kladanj
11. Kostajnica
12. Kotor Varoš
13. Kozarska Dubica
14. Ljubinje
15. Odžak
16. Orašje
17. Osmaci
18. Prnjavor
19. Šamac
20. Srbac
21. Srebrenik
22. Trnovo RS
23. Zenica

